

Romanũ

Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana okwasiarukat Paulo 'ga upe rakue. A'eramũ Paulo 'ga 'aga kwasiaa imonou Roma pewara 'gã nupe.

Ymã te Janeruwarete 'ga Abraão 'gã juapyrera 'gã mũ'jãu imogyau wemiayuwamũ rakue. Judeu 'gã Abraão 'ga juapyrera. Oje'ega Janeruwarete 'ga imonou Moisesi 'ga upe rakue. A'eramũ judeu 'gã mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarer imũ rakue. Ymã judeu 'gã etee Janeruwarete 'ga remi-ayyuwa rakue.

A'ere Jejui 'ga rur ire Janeruwarete 'ga wearamũ sigaty etee. 'Ypeywar are Jejui 'ga manũi janetywera mepyawamũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'awamũ Jejui 'ga rerowiaaramũ jane mogyau wemiayuwamũ. Judeu 'gã, judeue'emamũ jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe 'ga upe. A'eramũ 'ga jane katu'oka pãwẽ pãwẽ, Jejui 'ga jane erowiaramũ.

Roma pewara 'gã naeapyoi ee rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukaa Paulo 'ga upe 'gã mueapyoawamũ ee. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue.

¹ Je Pauloramũ ka'aran akwasiat imonou Roma pewaramũ pẽ nupe. Jejui Kristu 'ga 'ã Janeruwarete 'ga ra'yraretea. 'Ga 'ã je mogo ojeupe oporowyky ma'eramũ. A'eramũ 'ga ruwa 'ga je pyyrũmũ morogyta esage mome'waramũ ikue. Aipo morogyta esagea Jejui 'ga mome'ua.

A'eramū je a'eramū tekou 'ga mome'wau kwe pewara 'gã nupe.

²⁻³ Ymã we te 'ã Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga mome'ui oje'ega mome'wara 'gã nupe rakue. A'eramū 'gã ka'arana kwasiaa 'ga ree rakue, Jarejararete 'ga ree rakue. “Anure nipo je teja'yra 'ga monoi ywy pe 'ga mogou ywy pewara 'gã pype”, 'jau 'ga 'ã oje'ega mome'wara 'gã nupe rakue.

A'e are 'ã 'gã ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga 'ã janejararetea, Jejui Kristu 'ga. Ywy pe 'ua 'ã 'ga 'ari kunumĩakoramū, Davi 'ga juapyreramū rakue.

⁴ A'ere 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga wereko. A'eramū 'ga manū re 'ga Ruwarete 'ga opãjẽ mū 'ga mofera-apa, 'ga kwaawukaa janee. “A'jea futat pa je Jejui Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea ra'e. Wa'yrareteramū 'ga rekoe'em ire amunipo 'ã 'ga 'ga nomoferawi” 'e are jane mu'jaukaa.

⁵ Aipoa wa'yra 'ga upe futat Janeruwarete 'ga je mogoukari kwe pewara 'gã nupe ikue. “Paulo 'ga emogo kwe pewara 'gã nupe emome'waramū”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga je mogou 'agamū judeue'ema 'gã nupe omome'waramū ai'i. “Ekwap kwe pe je mome'wau, je rerowiarukaa ekou 'gã nupe. Je upe futat ewau je mome'wau 'gã nupe”, 'jau 'ga jee. A'eramū je 'agamū tekou 'ga mome'wau pẽ nupe.

⁶⁻⁷ Roma pewaramū pẽẽ nanẽ Janeruwarete 'ga pẽ mū'jãu Jejui Kristu 'ga remiayuwamū. Wemiayuwamū nanẽ 'ga pẽ mū'jãu nū. 'Ga 'ã oporomutaramū pẽ nee. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pẽ nupe.

Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Gã nesagea pẽ nerekoa je afutat. Pẽ mopy'ata'waa nanẽ je afutat nũ.

'Gã nee oje'ega monoawet

⁸ Kwe pewara 'gã najuejue etee futat pẽnera renupa. “Roma pewara 'gã werowiarete futat Jejui Kristu 'ga” e kwasi'oa 'gã enupa. A'eramũ je tekou'iramũ tekou pẽ nee. Jarejuwarete 'ga je imuorypa pẽ nee. “Ene te 'ã eneresage. Ene futat 'ã eja'yra 'ga rerowiarukaa Roma pewara 'gã nupe. 'Awamũ kwe pewara 'gã 'gã nera renupa”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa pẽ katu'og are.

⁹⁻¹¹ Jeowet je pẽ nesaka. A'eramũ je teporogytau tekou Jarejuwarete 'ga upe pẽ nee. 'Ga upe futat je porowykyi tekou teporomutaramũ 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga je tewau imome'wau tekou. 'Ga je kwaapa. Teojere'emamũ je teje'ega 'ga upe pẽ nee. “Jeowet je Roma pewara 'gã nesaka, Kiapi'ni. Naesagi we je 'gã. A'eramũ ene ejemifutar imũ je monou peu, 'gã nesaka”, 'jau je 'ga upe tekou. Afutat je Jarejuwarete 'ga 'Agesagea mama'e esage apoa pẽ nupe, ojee pẽ mojemogypygyukaawamũ.

¹² Pejejepyri je o re nipo jane jareku'iramũ jarejuee. Pẽẽ Jejui 'ga rerowiararetea nipo je maku'iu pẽ nee. Je 'ga rerowiararetea nanẽ nipo pẽ maku'iu nũ. A'eramũ jane jarejomojemogypygyukaa 'ga ree.

¹³ Pẽẽ Jejui 'ga rerowiaa pejejemogyau je 'jawe. A'eramũ je tejemome'wau pẽ nupe. Jeparuesagiwet je pẽ nee. “Too 'gã nesaka 'jau”, 'jau je tekou tejeupe numiamũ. A'ere maran gatu gatu etee mama'ea jee. A'eramũ je tewawe'em we. Afutat

je Jejuī 'ga rerowiarukara pē pyriwara 'gā amū nupe. Karanū je rekoi kwe pe judeue'ema 'gā amū nupe, 'ga rerowiarukaa ai'i nū. Nan too tekou peuwara 'gā amū nupe 'ga rerowiarukaa, a'e futat je. A'ere nipo je oi futari 'gā amū mogytāu Jarejuwarete 'ga upe 'jau.

¹⁴ Nanuar imū omome'wawamū futat Jejuī Kristu 'ga je mogoi ikue. Ma'eramū 'ā je rekoi 'ga temogoawer imū etee futat kwe pe 'ga mome'wau 'gā nupe. “Wyrarete pewara 'gā nupe, ka'a pewara 'gā nupe, ojemu'e ma'e 'gā nupe, ijemu'e'ema 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ekwap je mome'wau”, 'jau 'ga jee ikue. A'eu te futat 'ā je tekou.

¹⁵ A'eramū je a'eramū Jejuī 'ga ree teporomome'uweramū futat pē nupe Roma pewaramū nanē nū.

Jejuī 'ga ree morogyta esagea

¹⁶ Opājē mū Janeruwarete 'ga morogyta esage rerowiaara 'gā katu'oka. Aipo morogyta esagea Jejuī 'ga mome'ua. Judeu 'gā 'ga remikatu'og ypyfera. A'ere 'ga 'awamū judeue'ema nanē ikatu'ogi nū. A'eramū je morogyta esage mome'wau tekou 'gā nupe najuejue etee futat. Nojenosī je imome'wau tekou.

¹⁷ Morogyta esage renuw ire jane jarejeapyoramū 'ga 'e are. “Jejuī 'ga rerowiaara 'gā etee ajemogyau je jekoty'aawamū”, Jarejuwarete 'ga 'e are jane jarejeapyoramū. Ymā te 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue: “Jejuī 'ga rerowiaara 'gā etee wesageramū 'ga upe. Aipo 'gā etee 'ga imogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi”, 'jau 'gā ikwasiaa ka'aran are rakue.

Ywy pewaramū janetywet

¹⁸ Janeruwarete 'ga amara'neramū mama'e tywera apoara 'gā nee, werowiare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Mama'e tywera apo are etee 'gā wea'aramū. Ku'jywa 'ga ree jēmī wea'are'emamū. A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kwaape'ema. 'Ga ree wea'ar ire amunipo 'ā 'gā 'ga kwaawi. Mama'e tywera etee 'gā iapou. A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kwaawukare'ema ajaupe.

¹⁹ 'Agamū futat 'ga ojekwaawukaa 'gā nupe. Opājē resaukaa 'gā nupe. A'ere 'gā 'ā nuerowiari 'ga. A'eramū 'ga aipoa werowiare'em are 'gā nerekou tyweaete.

²⁰ Ymā te 'ā 'ga ywy apoi rakue. A'eramū jane 'ga remiapofera resaka 'ga kwaapa. Niesagi jane 'ga numiamū. A'ere jane 'ga remiapofera resagi. A'eramū jane 'ga kwaapa, 'ga pājē kwaapa nanē nū. Nateepawi futari 'ga pājēa. A'eramū aipo 'gā 'jawarūe'em: “Nakwaawi je Ku'jywa 'ga”, 'jawarūe'em 'ga upe.

²¹ Akwaap futat 'gā 'ga numiamū. A'ere 'gā nopojeuwi te 'ga. “Ene 'ā Oreruwaretea”, 'jawe'em 'ga upe. Wesak futat 'gā mama'ea 'ga remiapofera. Niporomuorywiwari te futat 'gā 'ga ree ojeupe iapopyrer are. Mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'gā nuesagi futari mama'ea. Nan tee 'gā. Ni'akwaawi futari mama'e are. A'eramū 'gā mama'e tywera apou.

²² “Ore'akwaawarete futat ore”, 'jau futatee 'gā. A'ere 'gā 'meramū etee. I'akwaap 'me ma'e 'gā.

²³ Janeruwarete 'ga 'ã okoeteete ma'ea. A'ere 'gã nomuorywi 'ga. Mama'eukwaawa etee 'gã wa'agawy ita pyu imu'ama ae 'jawe ojeupe. Wyra wewe ra'agawyau. Wyra wata ma'e, oyriryk ma'e. Mīmera 'gã imogyau ia'agawyau ojeupe. Wemiapofera etee 'gã amuoryp 'gã jemogyramũ, Janeruwarete 'ga amara'neramũ nanuara 'gã nee.

²⁴ Nanuara 'gã nee Janeruwarete 'ga nojejukai. “Mama'e tywer are etee 'gã paruapoweramũ. Tene 'gã jemogyi otywera etee iapou ra'ne”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ taetu 'gã ajemogyau mama'e tywera apou ajaupe.

²⁵ Nuerowiara'uweri 'gã Jarejuwarete 'ga je'eg a'jea. O'mea etee futat erowiaa. Amuoryp 'gã Janeruwarete 'ga remiapofera etee. Iapoarera 'ga jēmī imuorype'ema. 'Ga futat imuorywipyraretea agawewi. A'etea 'gã 'ga muorype'ema. A'eramũ 'ga opoia nanuara 'gã nui.

²⁶ Wemiapofera etee 'gã imuorywamũ Janeruwarete 'ga opoia 'gã nui. “Mama'e tywer are etee 'gã paruapoweramũ. A'eramũ je tepoia 'gã nui”, 'jau Janeruwarete 'ga ojeupe rakue.

A'eramũ taetu mama'e tywera apoara 'gã wemifutar imũ etee futat mama'e tywera apou. Kūjāmera 'gã omena ojee ekoa jēmī ifutare'ema. Kūjānamũ etee futat 'gã wemiarūnamũ ajuee.

²⁷ Kūima'e 'gã nanē opoia wemireko are oko awi nũ. A'eramũ 'gã kūima'eramũ etee futat ajafutaa. Owy'aa kūima'eramũ etee futat ajuee. A'eramũ nanuara apoara 'gã ojemote'aa ojetee futat, akou tywet nipo 'gã otywer are wemifutar imũ etee futat.

²⁸ Niporokwaawiweri 'gã Janeruwarete 'ga ree. A'eramũ 'ga opoia 'gã nui. “Mama'e tywer are etee pēnea'aramũ je poiri pē nui”, 'jau 'ga 'gã nupe, mama'e tywera apoukaa 'gã nupe.

²⁹ Aipo 'gã nia'wuri futari. Akowarũe'em 'gã. Mama'e tywera etee 'gã iapou. Ojokaraemã 'gã ifutaa, ojomotesirũgatuu, iporerekoaywerete 'gã, oporojuka ma'e 'gã. Ajamue 'gã akou. O'meramũ te 'gã 'jau. Morogyta mowuwuara 'gã.

³⁰ Ajuago'wau 'gã. Niporomutari 'gã Jarejuwarete 'ga ree. Nojejukai 'gã ajuee. Ojomotywerukat 'gã. Nuenuwi 'gã ujara 'gã je'ega. Ojerowiaraiw etee 'gã ojee.

³¹ Ni'akwaawi 'gã mama'e are. Nuapoi 'gã mama'ea u'eawer imũ. Najemuaēmi 'gã ajuee. Nipy'ata'wai 'gã ajuee.

³² Aipo 'gã Janeruwarete 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nakamēsī etee rūi futat 'gã oi peu. A'ea 'gã ikwaapa agawewi. A'etea 'gã nopoiri futari mama'e tywera apo awi. Ojero'waro'wau etee otywera apou. A'eramũ 'gã ojerowiarairaiwa etee futat otywer are. Amumera 'gã mama'e tywerete agawewi wapo. A'etea 'gã 'jau: “Eneremiapoa esage futat”, 'jau etee 'gã ajaupe, mama'e tywera aporamũ.

Aipo 'gã nemiapoa mama'e tywera futat Janeruwarete 'ga upe.

2

Mama'e tywera apoara 'gã nereko tywet

¹ 'Gã nemiapofera mama'e tywera renuw ire pēē mũ 'jau: “A'jea futat 'gã nemiapofera mama'e

tywera futat”, 'jau nipo pēē pejejaupe. “Aipo apoa 'gā ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo pēē pejejaupe. A'ere aipo 'e reewi mama'e apou 'ga 'jāwerimū etee futat nū 'eramū pēē nanē pejejekwau Jarejuwarete 'ga upe.

² “Mama'e tywera apoara 'gā Janeruwarete 'ga wereko tywet” 'ea jane ikwaapa. Mama'e a'jea etee Janeruwarete 'ga iapou. A'eramū jane 'jau, “Mama'e tywera apoara 'gā ojereko tywerukat futat”, 'jau jane.

³ Ma'eramū sipo ajee pēē nanē mama'e tywera apou 'gā 'jāwe etee nū, “pēnemiapofera nia'wyrī 'ga upe”, 'e re? Pēē sipo Janeruwarete 'ga nepē nereko tyweri mama'e tywera pēē iaporamū? Mama'e tywera pēē iaporamū 'ga pē nerekou tyweaete nanē 'gā 'jāwe futat.

⁴ Pēē mū nipo 'jau: “Jane ree 'ga jemuaēmi. Ipota'wa futat 'ga jane ree. Najane rereko tywera'nei 'ga”, 'jau nipo pēē. Aipoa a'jea futat. A'ere pēē nepēneapyoi 'ga ree. Ajemuaēm futat 'ga pē nee pētywer awi pē momoirukaawamū pē nupe. Ma'eramū 'ā 'ga nepē motesirūgatua'nei. “Otywer awi 'gā poir ire je 'gā nerekou tywere'em”, 'jau 'ga ojeupe.

⁵ A'ere nipo 'ā nepepouri futari pejetywer awi. Pejejero'waro'wau etee futat 'ā 'ga je'ega renupe'ema. A'eramū nipo pēē 'ga mamara'neukaa etee te pejee. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete wowase ae majatykaawa 'ara rupi. Aipoa 'ara rupi 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweaete 'gā nemiapo tywer are etee futat. A'eramū nipo 'ga, mama'e tywera pēē iapo re, pēē nanē pē nerekou tyweaete,

pēnemiapofer are.

⁶ Akwaap 'ga janeremiapofera. A'eramū 'ga jane mepyau janeremiapofer are etee futat.

⁷ Jane mū mama'e esage apou jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga je'ega jane enupa. “Tejeupe 'ga je'eg are jeporenuwiweramū tekou. ‘Ene 'ã je renupa ekou. A'eramū ene eneresage futat jee' 'e are jeporenuwiweramū”, 'jau jane. 'Ga pyri jareoa jane ifutaa. 'Ga pyriwara 'gã jarepojeuwa jane ifutaa jarejemogyau. Nan jane iaporamū 'ga jane mogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi futat.

⁸ A'ere ojee ea'are'ema 'gã nee Janeruwarete 'ga mara'neramū. Morogyta a'jea renupare'ema 'gã nee, mama'e tywera apoara 'gã nee, ojee ojerowiaraip ma'e 'gã nee. Mīmera 'gã nee 'ga amara'neramū. A'eramū 'ga 'gã nerekou tyweate.

⁹ Mama'e tywera apoara 'gã juejue futat nipo 'ga erekou tyweate. Judeu, judeue'em. Mīmera 'gã nipo 'ga 'gã nerekou tyweate.

¹⁰ Mama'e esage apoaramū te nipo ajee 'ga 'i janee: “Pēẽ pēnesage jee”, 'jau nipo 'ga janee. Jane mopy'ata'wau ojepyriwara 'gã nowase. Aipo 'ga wapo mama'e esage apoara upe. Judeuramū ore 'ga iapoi, judeue'emamū pē nupe nanē 'gã iapou nū.

¹¹ Janeruwarete 'ga ojejuka pāwē pāwē jane ree. A'eramū 'ga mama'e tywera apoara 'gã juejue 'ga erekou tyweate. Mama'e esage apoara 'gã juejue 'ga erekou esage.

¹² Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oreypy 'ga upe rakue, Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū judeuramū ore 'ga

remikwasiarera rerekou. A'ere judeue'emamū pēē nepētywi futari 'ga je'ega pyu. Janeruwarete 'ga nomonoi pē nupe rakue. A'etea Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete mama'e tywera aporamū. A'eramū nipo 'ga judeuramū oreo 'jau: “Nepeenuwi jeje'ega. A'eramū je pē nerekou tyweaete”, 'jau nipo 'ga oreypy 'gā nupe rakue.

¹³ NaMoisesi 'ga remikwasiarera kwaapara 'gā tee rūi esage Janeruwarete 'ga upe. 'Ga je'eg imū mama'e apoara 'gā etee te esage 'ga upe.

¹⁴ Judeue'emamū pēypy 'gā nitywi futari 'ga je'ega rerekwara ka'arana pyu rakue. Nomonoi 'ga 'gā nupe. A'ere 'gā 'ga remifutara kwaawi ojee. A'eramū 'gā amū mama'e apou 'ga remifutar imū.

¹⁵ A'eramū 'gā nesakara 'gā nipo 'jau: “Nitywi futari 'gā Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana pyu. A'etea 'gā 'ga remifutara kwaapa ojee. Sā'ā 'gā mama'e apoa 'ga je'eg imū”, 'jau nipo 'gā nesakara 'gā. Akwaap futat 'gā mama'e esagea. Akwaap futat 'gā mama'e tywera. A'eramū 'gā mama'e tywera aporamū 'jau ojeupe: “Aipoa nia'wyrī”, 'jau ojeupe. Mama'e esage aporamū 'gā 'jau: “Aipoa esage”, 'jau 'gā ojeupe.

¹⁶ A'eramū wowase ae majatykaawa 'ara rupi nipo Janeruwarete 'ga jane mojo'ogukaa Jejui Kristu 'ga upe. Janerekwawera 'ga ikwaapa, janerea'aawera nanē 'ga ikwaapa nū. A'eramū 'ga jane mojo'oka nipo wemiayuwamū, werowiare'ema 'gā nui. Nan je rekoī morogyta esage mome'waramū.

Ee judeu 'gā jemogypykawet

17 “Jane 'ã judeua”, 'jau pēē mū pejemogyau. “Moisesi 'ga remikwasiarera 'ã jane erekou. A'eramū jane jarejesageramū jarejemogyau”, 'jau pēē pejejaupe numiamū. “Jane 'ã Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea”, 'jau pēē pejejerowiaraiapa pejee.

18 Jarejuwarete 'ga remifutara pekwaap numiamū. Moisesi 'ga remikwasiarere are pejemu'jau mama'e esage kwaapawamū.

19 Easīg ma'eramū ae nuatai futari ojetee. A'eramū Janeruwarete 'ga kwaapare'ema 'gã eae'ema 'gã 'jawe futat. Mama'e a'jea kwaapare'ema 'gã easīg ma'e 'jawe. A'eramū pēē 'jau: “Ore ea ma'e 'jawewara aramueapyo 'gã 'ga ree”, 'jau pēē numiamū.

20 “T'akwaawe'ema 'gã ore aramu'e ee. Kunumī 'gã nanē ore imu'jau ee nū”, 'jau pēē numiamū. “Orokwaaw ore Moisesi 'ga remikwasiarera. Moisesi 'ga ore mueapyou mama'e are. Mama'e a'je are 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramū ore 'gã mu'jau ee”, 'jau pēē numiamū.

21 Ma'eramū sipo ajee pēē pejemu'jau esage'em ee? Nepeenuwi futari 'ga je'ega. “Pemunarū awi”, 'jau agawewi pēē 'gã nupe. A'etea pēē aipo 'gã nupe 'e re pēē futat pemunarū.

22 “Peko awi pejejemireko are”, 'jau pēē 'gã nupe. Ma'eramū sipo ajee aipo 'gã nupe 'e re pejekou pejejemireko are? “Kūjāmeramū pejekowe'em pejemen are”, 'jau pēē 'gã nupe. Ma'eramū sipo pejekou pejemen are, aipo 'gã nupe 'e re? Nepēporomutari pēē maira'me a'agaw are. A'ere pejemunarūmū mama'e are maira'me a'agawa rog awi. Ymã te Moisesi 'ga jane mu'jau

maira'me a'agaw are rakue. “Pemuoryp kasi maira'me a'agawa ne”, 'jau 'ga janee rakue. “Pemunarū awi mama'e are”, 'jau nanē 'ga rakue nū. A'eramū pēē pejemotywea Jarejuwarete 'ga upe pejemunarūmū mama'e are maira'me a'agawa rog awi.

²³ “Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe, inuga oree rakue”, 'jau pēē, pejejerowiaa ee. Ma'eramū sipo ajee pēē erowiare'ema? 'Ga je'ega renuwe'emamū pēē 'ga rerowiarukare'ema judeue'ema 'gā nupe.

²⁴ Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiaa pē nee rakue. “Judeuramū pē nekoarūe'em are judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga akurap”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

²⁵ Je nanē judeua, pē 'jawe. Ymā te Janeruwarete 'ga 'jau janepy 'gā nupe rakue: “Pēē 'ā jeremiyuwaretea. A'eramū pēē pejemojewaka 'gā nupe pē kwaawukaawamū. A'eramū 'gā 'jau: 'Aipo 'gā Ku'jywa 'ga remiayuwaretea', 'jau nipo 'gā pē nupe, pejewaga resag ire”, 'jau Janeruwarete 'ga janepy 'gā nupe rakue. A'ere pēē mū 'jau: “Ore 'ā judeua. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea. Sā'ā orejemojewaga”, 'jau nipo pēē. A'ere jane 'ga je'ega renuparamū etee janejewaga resageramū 'ga upe. Pejejerowiaraiapa etee pejejewag are pejemogyau. A'ere 'ga je'ega renupare'emamū pēē ojewagipyre'ema 'jawe etee pejemogy 'ga upe. Pejejewagamū futat numiamū. A'ere 'ga je'ega nepeenuwi. Judeue'ema 'gā 'jawe futat pejemogyau.

²⁶ Judeue'ema 'gā nojemojewagi futari. A'ere

amumera 'gã amũ mama'e apoi Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. Aipo 'gã judeu 'jawe futat Jarejuwarete 'ga upe, imojewagipyrrera 'jawe. Aipo 'gã Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat.

²⁷ Jane 'ã judeuramũ jareja'yra kũima'e mojewaka jarejemiapou. Jane 'ã Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana rerekou. A'etea 'ã pẽẽ mũ nepeenuwi futari 'ga je'ega. A'eramũ 'ã judeue'ema 'gã jẽmĩ ajemogyau esage Janeruwarete 'ga remifutar imũ. Nitywi 'gã 'ga je'ega rerekwara. Nomojewagi 'gã wa'yra 'gã. A'etea 'gã mama'e apou 'ga remifutar imũ. A'eramũ nipo 'gã 'jau pẽ nupe: “Pẽẽ 'ã judeuramũ pejewak futatee. Pẽ nupe 'ã 'ga oje'ega rerekwara monou. A'etea nepeenuwi 'ga je'ega. Ore 'ã noretywi agawewi futat ipyu. A'etea ore mama'e apou 'ga remifutar imũ etee”, 'jau nipo 'gã pẽ nupe.

²⁸⁻²⁹ Janeruwarete 'ga oje'ega renupara 'gã mogyau wemiayuwamũ. Naimojewagipyrrera 'gã etee rũi 'ga remiayuwa. Oje'ega renupara 'gã etee 'ga imogyau wemiayuwamũ. 'Ga je'ega renupare'ema 'gã ojewak futateeramũ akou. Na'ga remiayuwa rũi agawewi 'gã. 'Ga je'ega renupara 'gã Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã mogyau 'ga remiayuwareteramũ. Aipo 'gã nupe Janeruwarete 'ga 'jau: “Ene 'ã eneresage jee”, 'jau 'ga aipo 'gã nupe. Najane pyriwara 'gã nũi aipo 'i janee. Janeruwarete 'ga te e'iarũ janee.

3

¹ A'eramũ nipo pẽẽ 'jau jee: “Judeu teea pa 'ã ore nũi?” 'jau nipo pẽẽ. “Orojewag ekoeteramũ

arajemogyau nū?” 'jau nipo pēē.

² Naani. Aipo pe'je awi, 'jau je pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā oje'ega mua judeuramū janeypy 'gā nupe rakue. “Teje'ega je omono ikwasiarukaa pē nupe. A'eramū ki pēē jeje'ega renupa. Jeje'eg imū etee ki pēē mama'e apou. Pejejeapyo esageramū pēē je pejemu'eawer are”, 'jau 'ga janeypy 'gā nupe rakue.

³ A'ere 'ā 'gā amū nuerowiari 'ga je'ega rakue. “Gā werowiare'emamū ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga mama'e apowe'em u'eawer imū etee”, 'jau nipo pēē.

⁴ Naani. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apoi. Ni'mea'uweri futari 'ga. Ae te 'ā najuejue etee futat i'me. A'ere Janeruwarete 'ga ni'mei futari. Mama'e a'jea etee futat 'ga imome'wau. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

“Eneje'egamū nipo eneje'ega renupara 'gā 'jau, a'jea futat 'ga je'ega, 'jau nipo 'gā ene rerowiare'ema 'gā nupe.

O'meramū te Ku'jywa 'ga 'i, 'gā amū 'e renupa nipo amumera 'gā 'jau:

Naani. Ene te ene'me, 'jau nipo 'gā ene'me are ako ma'e 'gā nupe.

Ene ago'o ekoteeara 'gā nupe nanē nipo 'gā 'jau nū: O'meramū te 'gā 'i. Ako esage Janeruwarete 'ga, 'jau nipo 'gā enee, ene ago'o ekoete renuw ire”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

⁵ A'eramū nipo pēē mū 'jau futatee: “Ko ajee ore narakoarūi”, 'jau nipo pēē. “Taruesak Jarejuwarete 'ga wesage resaukara 'jau”, 'jau futatee nipo pēē. “Jane rekoarūe'em are Janeruwarete

'ga wesage resaukaa 'gã nupe 'jau”, 'jau nipo pēē numiamū. Aipo a'je re amunipo 'ã Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoi jane rerekou tyweaete jane rekoarūe'em are. A'ere naani. Nanarūi. (Aipoa 'eramū pēnea'awarūe'ema futat. Nia'wyri aipoa pēnea'aawa. Nanarūi Ku'jywa 'ga rea'aramū ee.)

⁶ A'jeteetewi Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū 'ga a'jeteetewi futat jane mepyau janeremiapofer are etee futat.

⁷ A'eramū nipo pēē mū 'jau futatee: “Esage ore'mea. Ore'me re nipo 'gã 'jau: Na'gã 'jawe rūi Janeruwarete 'ga mama'e a'jea etee omome'u, 'jau nipo 'gã ore'me renuw ire”, 'jau nipo pēē. “Ma'eramū sipo ore'mea Janeruwarete 'ga 'me'ema resaukare'ema. 'Ga 'me'ema resaukar ire ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga je rereko tyweri je'me are”, 'jau nipo pēē.

⁸ Aipo are ea'at ma'eramū pēē mama'e tywer are ea'at ma'eramū nanē futat nū. “Janetywera nipo Ku'jywa 'ga resagea resaukaa 'gã nupe”, 'jau futatee pēē. A'ere aipoa pē'ea nia'wyri.

Aipo 'e are 'gã amū je je'ēwu'jaga: “Mama'e tywera siapo 'jau Jarejuwarete 'ga resage resaukaawamū 'jau, e'i Paulo 'ga janee”, 'jau futatee 'gã je je'ēwu'jaga. A'ere 'gã 'me ate. Na'ea'uweri je aipo 'jau. A'eramū nipo aipo 'gã 'meawer are anure Janeruwarete 'ga 'gã nerekou tyweaete futat.

Najuejue etee futat janetyweramū

⁹ Maran te jane? Judeuramū futat nã'ã jane re'ã. Janeresage sipo jane judeue'ema 'gã nesage apyraapa sa'e nã'ã jane re'ã, 'jau nipo pēē? Naani.

Najuejue etee futat janetyweramū Jarejuwarete 'ga upe judeuramū. Judeue'emamū pēē nanē ore-tywera 'jawe etee futat nū.

¹⁰ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'gā amū nupe inuga janetywer are rakue:

“Nitywi futari 'ga amū esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe.

¹¹ Naeapyoi futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Niparurowiariweri 'ga amū Jarejuwarete 'ga ree.

¹² Nokoi'i futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar imū tāmējē mama'e esage apoaramū.

Nokoi'i futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e esage are iporomutat ma'eramū.

¹³ Mama'e tywera etee 'gā imome'wau ajaupe.

O'me ekoeteramū etee futat.

Ajuago'wau ekoete tee futat 'gā ajemogyau.

¹⁴ Amara'ne ekoeteramū nanē nū.

Mama'e tesirūa etee futat imome'wau ajaupe.

¹⁵ Nokyjei 'gā ajuapisi ekoete awi.

¹⁶ Ojomotesirūgatu au'jeteramū.

¹⁷ Nipota'wai 'gā ajuee.

A'eramū 'gā ojomopy'ata'waukare'ema.

¹⁸ Nopojeuwi futari 'gā Jarejuwarete 'ga”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

¹⁹ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue. Oje'ega rerekwara ka'arana 'ga imua oree, judeuramū oree. Ma'eramū 'ā ore: “Nikwaawi jane jarejekoarūe'ema”, naru'ea'uweri. Najuejue etee futat janetyweramū Ku'jywa 'ga upe. Judeuramū ore, judeue'emamū

pěẽ naně nũ. A'eramũ 'ga ae rerekou tyweaete aetywer are.

²⁰ Nuenupawi futari 'ga amũ Moisesi 'ga remik-wasiarera. A'eramũ ojemuesage ma'ea naně otywe'emamũ nũ. Moisesi 'ga je'ega renupaw ire amunipo 'ã jane janeresageramũ. A'ere nitywi futari 'ga amũ 'ga je'ega renup katu katuarera. A'ere jane jaretywera kwaawi 'ga je'ega renuw ire.

Werowiaara 'gã 'ga ikatu'oka

²¹⁻²² 'Awamũ futat Janeruwarete 'ga jane mu'akwaapa ojeupe jane muesage are. Ymã te Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari rakue. A'ere naaipoa rũi jane muesagei Janeruwarete 'ga upe. Jejui Kristu 'ga ree jane jemogypygamũ te 'ga jane muesagei ojeupe. Jareju'jaju'jawe etee futat jarejemogyau. Ore judeuramũ, pěẽ judeue'emamũ naně 'ga imuesageu Jejui 'ga ree jane jemogypygamũ te.

²³ Najuejue etee futat 'ã janetyweramũ Ku'jywa 'ga upe. Nitywi futari esage ma'e 'ga amũ Ku'jywa 'ga upe. Esage ma'e 'gã etee ajemogyau Ku'jywa 'ga pyri. A'eramũ jane najuejue etee futat jarejemogyau mukumuku 'ga wi. Najane mũ upe etee rũi Ku'jywa 'ga 'i: “Ejete ejemuesage jee”, 'jawe'em.

²⁴ A'ere 'ga te jane muesagei Jejui Kristu 'ga jane erowiaramũ. Niapoi agawewi futat jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane muesageu ojeupe Jejui Kristu 'ga jane erowiaramũ. Jejui 'ga amanũmũ janetywera moiawamũ rakue. A'eramũ 'ga werowiaramũ janetywera moia jane wi, jane mũ'jãu mama'e tywera apoara 'gã

nui. Jane wi janetywera moia 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau janee.

²⁵ Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mua ojeupe janetywera mepyawamū rakue. 'Ypeywar are amanūaw ipe 'ga janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue. Jejui 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. Jejui 'ga upe aetywera mepyukaawer are Janeruwarete 'ga wesage resaukaa janee.

Ymā te Jejui 'ga manūe'emauwe Ku'jywa 'ga wea'are'emamū aetywer are rakue. Wuagamū 'ga janepyy 'gā tywera upe rakue. “Anure nipo Jejui 'ga manūi 'gā tywera mepyau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga wea'are'emamū 'gā tywer are.

²⁶ Jejui Kristu 'ga aetywera mepyarera. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū jane muesageu Jejui 'ga jane erowiarāmū. Esagerete ma'ea Janeruwarete 'ga. A'eramū 'ga ojepyri aetywera io futare'ema. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua aetywera mepyawamū 'ga jukaukaa. A'eramū jane “a'jeteetewi 'ga mama'e apoi” 'e kwaapa jarejemogyau a'jea futat. Janetywer are Jejui 'ga manūe'em ire amunipo 'ā 'ga ae muesagewe'em futat. A'ere Jejui 'ga aetywera mepyi. A'eramū esagerete ma'e 'ga jane muesageu Jejui 'ga ree jane jemogypygamū.

²⁷ 'Ga te 'ā jane muesage. A'eramū jane 'jawe'em: “Je te 'ā jeresage 'gā nesagea apyraapa”, 'jawe'em jane. NaMoisesi 'ga je'ega renuparamū rūi 'ga jane muesagei. Jejui 'ga rerowiaaramū te 'ga jane muesagei. A'eramū jane jarejerowiaraipe'ema jarejesage are. 'Ga te 'ā jane muesage.

²⁸ NaMoisesi 'ga je'eger imū mama'e aporamū rūi 'ga jane muesagei. Nienupawi futari jane 'ga je'egera. A'eramū 'ga, Jejui 'ga jane erowiamū te, jane muesageu.

²⁹ Judeuramū etee sipo 'ga ore muesagei? Judeue'emamū sipo 'ga nepē muesagei? Naani.

³⁰ Majepei tee Janeruwarete 'ga. 'Ga etee futat janererekwat pāwē pāwēa. Jejui 'ga jane erowiamū juejue 'ga jane muesageu ojeupe. Judeuramū ore, pēē judeue'emamū miamū 'ga jane muesageu Jejui 'ga rerowiamū.

³¹ A'eramū miamū jane Moisesi 'ga 'eawera retyke'ema: “Jejui 'ga rerowiaaramū etee te Janeruwarete 'ga ae muesagei ojeupe. A'eramū jane Moisesi 'ga 'eawera renupe'ema”, 'jawe'em jane 'gā nupe. Naani. Jejui 'ga rerowiar ire jane nanē Moisesi 'ga je'egera renupa jarejemogyau nū.

4

Abraão 'ga

¹ Pēnea'ar iki Abraão 'ga ree. 'Ga 'ã judeuramū oreypya. Maran ajee Janeruwarete 'ga 'ga muesagei rakue?

² Wemiapofer are ojemuesage re amunipo 'ã 'ga ojerowiaraipe ojee. “Je te 'ã ajemuesage tejete”, 'jau amunipo 'ã 'ga ojeupe. A'ere nanarūi. Naojeteē rūi 'ga jemuesagei. A'eramū 'ga ojerowiaraipe'ema ojee Jarejuwarete 'ga upe.

³ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Abraão 'ga ree rakue: “Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau:

'Abraão 'ga je rerowiat. A'eramũ 'ga wesageramũ jee', 'jau 'ga Abraão 'ga upe",
'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue.

⁴ Sã'ã oporowyky jara 'ga. Ojeupe oporowyky ma'e 'gã 'ga imepyau 'gã porowyky are. Nomono tee rũi 'ga 'gã nupe epye'eme. Oporowyky te 'gã 'ga upe. A'eramũ 'ga 'ã 'gã porowyky repy monou 'gã nupe.

⁵ A'ere nanarũi Janeruwarete 'ga. Naojeupe janeporowyky are rũi 'ga 'jau janee: "Aipo 'ga esage jee", 'jau. Werowiaramũ te 'ga aipo 'jau janee. Mama'e tywera apoarera agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga 'jau: "Ko 'ga je rerowiat. 'Ga tywera je omoit 'ga wi. A'eramũ 'ga 'awamũ wesageramũ jee", 'jau 'ga werowiaaramũ 'gã nupe.

⁶ "Natejeupe pẽporowyky are rũi je 'i: Pẽnesage pejemogyau jee, 'jau je pẽ nupe. Tejerowiar are tee je aipo 'jau pẽ nupe", 'jau Janeruwarete 'ga rakue. Ymã te Davi 'ga nanẽ ka'arana kwasiari iku'i ma'e are rakue:
"Maranuara sipo aku'iramũ akou?

⁷ Ojewi Janeruwarete 'ga otywera moiripyrrera 'gã etee aku'iramũ ajemogyau.
Otywer awi ipireipyrrera 'gã etee aku'iramũ ajemogyau.

⁸ Aipo 'gã tywer are Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamũ futat.
A'eramũ aipo 'gã aku'iramũ ajemogyau",
'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue.

⁹ Judeuramũ ore upe etee te Davi 'ga aipo 'ga 'i? Naani. Judeue'emamũ pẽ nupe nanẽ 'ga aipo 'jau nũ. Werowiaramũ Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Je rerowiar ape ekou. A'eramũ

ene 'awamū ejesageramū jee. Mama'e tywera apoare'ema 'jawe futat ene ekou jee”, 'jau 'ga 'ga upe rakue.

¹⁰ Judeuramū 'ã ore orojemojewaka. A'ere oje-mojewagukare'emawe Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiari rakue. A'eramū 'ga jewage'emauwe futat Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: “Abraão 'ga je rerowiat. A'eramū 'ga wesageramū jee”, 'jau 'ga 'ga upe rakue.

¹¹ Werowiar ire tee Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: “Ejemojewagukat 'ga amū upe. Eja'yra 'ga, ejemiayuwa 'gã nanē emojewagukat nū”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'ere Abraão 'ga 'ga rerowiari ra'ne. Werowiar ire tee Ku'jywa 'ga 'i 'ga upe: “Ejemojewagukat 'ga amū upe”, 'jau. A'eramū 'ga jewaga Ku'jywa 'ga rerowiara resaukaa janee. A'eramū Janeruwarete 'ga rerowiaaramū jane juejue 'jau: “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara. 'Ga 'ã Jarejuwarete 'ga werowiat rakue. A'eramū 'ga janeruwa 'jawewara janee”, 'jau jane jarejaupe Abraão 'ga ree. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē 'jau. Pejewage'ema agawewi. A'etea 'ga, “eneresage jee”, 'jau pē nupe werowiarāmū. A'eramū pēē nanē 'jau: “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara janee”, 'jau pēē nanē nū. Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū juejue aipo 'jau Abraão 'ga upe.

¹² Abraão 'ga imojewag ypyprera 'ga. A'eramū 'ga akou judeuramū oreruwa 'jawewara. A'ere 'ga omojewage'emauwe Jarejuwarete 'ga rerowiari. Jarejuwarete 'ga rerowiar ire te 'ga janeruwa 'jawe 'ga rekoi janee. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gã nupe 'ga na'gã nuwa 'jawe rūi

'ga rekoi 'gã nupe.

U'eawer imũ 'ga mama'e apoi

¹³ Ymã te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Tamono 'gã ywya enee 'jau. A'eramũ ywya ene ma'ea futat. Enejuapyrama 'gã ma'ea nanẽ nũ”, 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue. A'eramũ Abraão 'ga 'ga rerowiaa. Werowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau: “Esage 'gã jee”, 'jau 'ga 'gã nupe. Ma'eramũ 'ã 'ga ywy monoi 'gã nupe 'gã nupawamũ rakue. NaMoisesi 'ga je'ega renuw are rũi Janeruwarete 'ga ywy monoi 'gã nupe rakue. Werowiamũ te 'ga imonoi 'gã nupe rakue.

¹⁴ “Tejerowiaara 'gã nupe etee je mama'e monoi”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'eramũ 'ga mama'e monowe'em Moisesi 'ga je'egera renupara 'gã nupe werowiare'emamũ. “Moisesi 'ga je'egera renupara 'gã nupe Janeruwarete 'ga mama'e mono re maran sipo jane Jarejuwarete 'ga rerowiari? A'jea sipo 'ga 'eawera?” 'jau 'gã. A'ere naani. Nanarũi futat.

¹⁵ Janeruwarete 'ga futat oje'ega okwasiarukat Moisesi 'ga upe rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga remikwasiarera renupare'ema 'gã nerekou tyweaete. “Jeje'eg are nepẽporenuwiweri. A'eramũ je temara'neramũ pẽ nee”, 'jau 'ga 'gã nupe. Aipoa 'ga je'ega tywe'em ire amusipo 'ã ma'ja are pejeporenuwiwere'emamũ.

¹⁶ A'ere Janeruwarete 'ga 'i: “Tejerowiamũ je mama'e esage monoi 'gã nupe”, 'jau 'ga. NaMoisesi 'ga je'egera renupara 'gã nupe etee rũi 'ga aipo 'jau. Werowiaara 'gã nupe juejue 'ga aipo 'jau. Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat.

A'eramū 'ga akou Janeruwarete 'ga rerowiaaramū janeruwa 'jawewaramū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga ra'yra 'jawewaramū jane upe najuejue etee: “Mama'e esagea tomono 'gã nupe 'jau”, 'jau 'ga.

¹⁷Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue, Abraão 'ga upe 'eawera kwasiarukaa 'ga amū upe rakue. “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara, tamu'eukat judeue'ema 'gã amū, tejerowiaara 'gã nupe 'jau”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. “A'eramū nipo enejuapyrama 'jawewara 'gã kwaiwete futat”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'jea futat aipoa Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe 'eawera. Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat a'jea futat. “Janeruwarete 'ga je rerekou. Amanū ma'ea 'ga imoferapa. Mama'e tywe'emamū Janeruwarete 'ga mama'e apou oje'eg imū etee. A'eramū nipo 'ga mama'e mua jee u'eawer imū etee futat. Jera'yre'ema agawewi. A'etea nipo 'ga jejuapyrama 'gã amut jee”, 'jau Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga upe 'ga rerowiaa.

¹⁸⁻²¹ A'eramū Janeruwarete 'ga ojerowiaa Abraão 'ga ree werowiamū. “Kwaiwete enejuapyrama”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. Wa'yre'emauwe agawewi Abraão 'ga 'ga je'ega rerowiaa. Sëg anu kwara mu'aa ja'wyja'wywe Abraão 'ga 'jau: “Jesawa'e je tekou. Jeremireko ëë nanë nū owãiwĩnamū nū. A'etea nitywi'i futari jera'yra mū”, 'jau 'ga ojeupe. A'ere 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega nomoka'jami futari, “Kwaiwete nipo enejuapyrama” 'eawera moka'jame'ema futat. Nopoiri futari 'ga

Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiar awi. “Maran sipo Janeruwarete 'ga orera'yra muri oree”, 'jawe'em 'ga. Werowiarāmū Janeruwarete 'ga ojerowiarukaa etee te Abraão 'ga upe, 'ga mamuakaa. A'eramū Abraão 'ga 'ga muorypa. “Janeruwarete 'ga pājērete. A'eramū 'ga mama'e apou u'eawer imū”, 'jau Abraão 'ga, 'ga rerowiaa. Werowiarāmū wejue Janeruwarete 'ga kunumī mū mua 'ga upe, u'eawer imū etee futat.

²² Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: “Esage 'ga jee”, 'jau Abraão 'ga upe.

²³ A'ere naAbraão 'ga upe etee rūi Janeruwarete 'ga 'i: “Esage 'ga jee”, 'jau.

²⁴ Werowiaaramū janee nanē 'ga aipo 'jau nū: “Esage 'ga jee”, 'jau nū. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga manūnamū Janeruwarete 'ga 'ga moferapa nū. A'eramū 'ga jane werowiaaramū, “Esage 'ga jee”, 'jau janee.

²⁵ Janetywer are Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mua ywy pe ijukaukaa. 'Ga manūawera futat 'ã janetywera mepyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga moferapa jane mue-sageawamū ojeupe. Jejui 'ga amanūmū janetywera mepyawamū. Janetywera mepy re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū 'e rerowiarāmū 'ga 'i janee: “Esage 'ga jee”, 'jau. Werowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau judeuramū oree: “Pēnesage jee”, 'jau. Judeue'emamū pē nupe nanē 'ga aipo 'jau werowiar ire.

Werowiarāmū 'ga jane mogyi wemiayuwamū

¹ Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Ene eneresage jee”, 'jau 'ga janee. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga futat 'Uwarete 'ga mota'wau janee, janetywera mepyau 'ga upe. A'eramū 'ga Jejui 'ga jane erowiarāmū, 'jau janee: “Ene eneresage jee”, 'jau 'ga janee.

² Werowiarāmū Jejui 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe: “Agamū je rerowiaara 'ga”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga a'e are janetywera moia jane wi, ojee jane mujaawamū. A'e are jane jareku'iramū jarejemogyau. “Anure taetu nipo 'ga jane mogyau oje'jawe futat. A'eramū jane jarejemogyau jareku'iramū 'ga ree”, 'jau 'ga ree jarejemogypyka.

³ Mama'eaya jarejeupe ijesaukaramū miamū jane jareku'iramū etee futat jarejemogyau. Jarejeupe mama'eay jesaukaramū jane jareapyterātānamū jarejemogyau jupe. Mama'eaya jane mojemogypygukaa a'jea futat Jarejuwarete 'ga ree.

⁴ Mama'eay upe janeapyterātāa esage Janeruwarete 'ga upe. “Eneresage jee”, 'jau nipo 'ga janee mama'eay upe janeapyterātānamū. Aipo 'ga 'e kwaaw ire jane 'ga 'jawe futat jarejemogy rapesaka jarejemogyau.

⁵ Janeruwarete 'ga oporomutaramū jane ree. U'agesagea 'ga imua janee. 'Ga 'Agesagea jane mueapyou jane ree 'ga poromutar are. A'eramū jane jareku'iramū jarejemogyau 'ga 'jawe jarejemogy rapesaka.

⁶ Jane tee jaretywera nimoiru'uweri jarejewi. Ma'eramū 'ã 'Uwarete 'ga remifutarera 'ara rupi

Jejui Kristu 'ga manūi janetywera mepyawamū rakue.

⁷ A'ere na'ga 'jawe rūi jane mū rekoi. Nimanūa'uweri jane jarejaupe. Mama'e esage apoara 'gā nupe miamū jaremanūwere'emamū. Ojee ipota'wa ma'e 'ga upe amunipo 'ā 'ga amū manūi. A'ere jane nimanūa'uweri futari jarejaupe jarejee iporomutare'ema 'gā nupe 'jau.

⁸ A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree nanimenime. Ojee janeporomutare'emamū miamū 'ga poromutaramū jane ree. A'eramū 'ga Jejui Kristu 'ga mua ywy pe amanū ma'eramū janee, jaretywera jane erajemogyramū.

⁹ Jejui Kristu 'ga manū are Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū te 'ga aipo 'jau janee. Jejui 'ga janetywera mepyaupap 'ga upe janee. A'eramū taetu Janeruwarete 'ga jane rerekou tyweru'jape'ema janetywer are.

¹⁰ Jarejewi 'ga jaretywera moire'emamū jane jarejemogyau jareporomutare'emamū 'ga ree. A'ere 'ga wa'yra 'ga manū are janetywera moiri jane wi. A'eramū jane 'awamū Jarejuwarete 'ga jekoty'aawamū jarejemogyau. Ota'waramū 'ga janee. A'eramū 'ga 'awamū jane monowe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. Wa'yra 'ga manū re 'ga 'ga moferapa nū. A'eramū nipo Jejui 'ga jane katu'oka oje'jawe. Jane manū re 'ga jane moferapa nū jane rerawau jane mogyau ojepyri.

¹¹ A'ere naaipoa tee rūi. Jane upe Janeruwarete 'ga remiapoa jane maku'iu jane mogyau. “Jejui Kristu 'ga Janejararetea. Jejui Kristu 'ga 'ga amut 'ga jukaukaa ojee ae mojekoty'aawamū” 'e are te

jane ku'iramū 'ga ree.

Janetywera mepyawamū 'ga manūawet

¹² Janeypy ypy 'ga, Atāu 'ga ra'ne mama'e tywera apo ypyruga rakue. A'eramū 'ga 'agamū ae motywerukaa. Amanūmū 'ga 'ā rakue. A'eramū jane 'ga 'jawe futat mama'e tywera apou. A'eramū jane najuejue etee jaremanūmū jarejemiapofer are.

¹³ Ymā te Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. A'ere Moisesi 'ga ka'arana kwasiare'emauwe ywy pewara 'gā mama'e tywera apoi ajemogyau rakue. A'ere 'gā naeapyoī mama'e tywer are. Nokwaawi 'gā wemiapofera mama'e tywera Jarejuwarete 'ga upe. A'ere Janeruwarete 'ga, Moisesi 'ga upe oje'ega kwasiarukare'emauwe, janeypy 'gā tywera kwasiare'ema oka'aran are rakue.

¹⁴ A'etea janeypy 'gā amanūmū. Atāu 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema. “Pe'u kasi ne” 'jawa y'waa 'ga i'wau. A'eramū 'ga amanūmū. Atāu 'ga py'rauwarā 'ga nanarūi agawewi. Na'ui agawewi futat 'gā aipo y'waa. A'etea 'gā mama'e tywera wapo. Moisesi 'ga renunewewara 'gā juejue mama'e tywera apou amanūmū otywer are.

Sā'ā Atāu 'ga juapyrera 'gā mama'e tywera apoa Atāu 'ga 'jawe etee futat rakue nū. Nan tee futat Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane, 'ga 'jawe etee futat mama'e tywera apowe'em.

¹⁵ A'ere naAtāu 'ga 'jawe rūi Jejui Kristu 'ga. Atāu 'ga te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega nuenuwi rakue. Ajuapyrera 'gā kwau 'agamū mama'e tywera apo upe rakue. Ku'jywa 'ga je'ega renupe'emawer ipe etee futat ajee 'ga 'ā ae momawukari aetywer are.

A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree nanimenime. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. Mama'e tywera etee agawewi jane siapo. A'etea 'ga mama'e esage apou janee. Sãã ae mama'e monoa ajaupe. Nan 'ga wa'yra 'ga mua janee rakue. Jejui Kristu 'ga 'ga imua ijukaukaa 'au ywy pe janetywera moiawamū futat rakue. Poromū futat Janeruwarete 'ga poroywera 'jawewara janee. A'eramū ojee jane jemogypygamū Jejui 'ga jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Atāu 'ga 'ã ae kwau ae manū upe rakue. A'ere Jejui 'ga ae mogyaramū 'ga rekoj janee.

¹⁶ Atāu 'ga oje'ega mojerowiare'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: “Awamū eremanū etywer are ki 'ei”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramū 'ã 'agamū jarejemote'arukaa jaretywera upe. Najuejue etee 'ã jane 'agamū mama'e tywera apou. A'ere Jejui 'ga manūi jane katu'okawamū janetywera moiawamū jane wi. Majepei'i etee agawewi 'ga. A'etea 'ga jane katu'oka kwaiwete. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Jera'yra 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū pēē 'awamū pejesageramū jee”, 'jau 'ga janee. Niapoi jane mama'ea jarejemuesageawamū. 'Ga te 'ã jane muesage ojeupe, wa'yra 'ga jane erowiamū.

¹⁷ Majepei tee agawewi Atāu 'ga tywera. A'etea 'ga jane mote'arukaa najuejue etee ipyu. 'Ga ra'ne 'ã amanūmū. A'eramū 'ã jane 'agamū jaremanūmū 'ga 'jawe etee futat. Jejui Kristu 'ga nanē majepei tee nū. A'etea 'ga werowiamū jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi, jane mogyau 'wyriaramū ojepyri. Werowiamū Jejui 'ga jane

muesageu. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane muesageu werowiarāmū.

¹⁸ Atāu 'ga tywer are 'ā Janeruwarete 'ga 'jau ywy pewaramū janee: “Pētywerete jee”, 'jau 'ga janee. Jejuī 'ga etee nuapoi mama'e tywera. Mama'e esagea etee 'ga iapou. Wenup katu katu 'ga 'Uwarete 'ga je'ega. Amanūaw ipe miamū 'ga 'Uwarete 'ga je'ega renupa akou rakue. 'Ga manū are Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, ojepyri jane mogyawamū nakwaparimū warāu rūi futat.

¹⁹ Jarejuwarete 'ga je'ega Atāu 'ga enupe'ema rakue. A'eramū jane 'agamū najuejue etee jaretyweramū Jarejuwarete 'ga upe Atāu 'ga ree. Jejuī Kristu 'ga 'Uwarete 'ga je'ega renupa katu katu. A'e are jane jarejesageramū Jarejuwarete 'ga upe, Jejuī 'ga jane erowiarāmū.

²⁰ Ywy pewaramū jane najuejue etee mama'e tywera apou. A'eramū Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Moisesi 'ga 'eawera kwaaw ire jane jaretywera kwaapa.

“Kuu. Janeruwarete 'ga upe jeremiapofera mama'e tywera futat”, 'jau 'gā amū, otywera kwaaw ire. A'ere 'gā otywera kwaawi agawewi. A'etea 'gā mama'e tywera wapo ojero'waro'wau etee futat ikwaapare'ema 'jawe. A'ere Janeruwarete 'ga jane futara mama'e tywera apyraawi etee futat. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi wa'yra 'ga jane erowiarāmū.

²¹ Mama'e tywera apoa ae kwau ae manū upe. A'ere Jejuī 'ga werowiaaramū jane pojekai jane manū awi, jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Janeruwarete 'ga Jejuī Kristu

'ga mua ijukaukaa janetywera moiawamũ, ojeupe jane muesageawamũ. Poromũ Jejui Kristu 'ga Janejararetea.

6

'Ga rerowiaaramũ jane poiri jaretywer awi

¹ Janeruwarete 'ga jane futara mama'e tywera apyraapa. Ma'eramũ sipo ajee “Mama'e tywera siapo 'jau”, pe'je pejejaupe? “Mama'e tywera jane iapo re nipo Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree, mama'e esage apou janee kwaiwete”, 'jau nipo pēē pejejaupe?

² Naani. Aipo pe'je awi. Jejui 'ga rerowiaaramũ jane poiri futari jaretywer awi. Sã'ã ae amanũ ma'eferamũ mama'e tywera apou'jawe'ema. Nan tee futat ae Jejui 'ga rerowiaaramũ mama'e tywera naruapou'jawi. Ma'eramũ sipo ajee pēē amanũ ma'e 'jawe pejemogy re mama'e tywera peapou'jap nũ?

³⁻⁵ 'Ypeywar are u'amaw ipe futat 'ga 'ã amanũmũ jane wi janetywera moiawamũ rakue. A'eramũ jane 'ga rerowiamũ jarepoia futat mama'e tywera apo awi jarejemujaa Jejui 'ga ree. Amanũ ma'e 'jawe jane mama'e tywera apowe'em.

Jejui 'ga ree jarejemujar ire jane jarejepymĩãukaa 'y pe, 'ga ree jarejemujara resaukaa 'gã nupe. 'Ga manũ 'jawe jane pymĩa. 'Ga ferapawera 'jawe etee futat jane jarewua 'y awi nũ. Jarejepymĩnamũ jane 'jau: “Jejui 'ga je arowiat. 'Awamũ je rekoi 'ga 'jawe mama'e tywera taapo eme 'jau”, 'jau jane jarejepymĩãu. Jejui 'ga manũ

re 'ã 'gã 'ga monou inuga ita kwara pype. “Amanũ futat ra'e”, 'jau 'gã 'ga upe, 'ga monou inuga. A'ere Janeruwarete 'ga opãjẽ mũ 'ga moferawi 'ga muẽma ita kwar awi nũ. A'eramũ jane 'y pe jarejepymĩ re 'jau: “Awamũ je poiri futari mama'e tywera apo awi”, 'jau jane. 'Ga ferawa 'jawerimũ 'y awi jareẽm ire jarejemogyau ipyau 'jawe Jarejuwarete 'ga pãjẽ mũ. A'eramũ jane 'ga pãjẽ mũ mama'e esage etee iapou.

6 Jejuĩ 'ga rerowiare'ema 'gã jara mama'eukwaawa 'wyriara futat. Mama'e tywera apo momoirukare'ema wemiayuwa 'gã nui. A'ere Jejuĩ 'ga manũĩ mama'eukwaawa 'wyriara pãjẽ mateepapa rakue. A'eramũ 'ga werowiarãmũ jane mũ'jãũ mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa 'gã nui. Werowiarãmũ Jejuĩ 'ga jane mogyau wemiayuwãmũ. A'eramũ jane 'ga je'ega etee erowiaa. Jare'wyriar ymanera je'ega renuwu'jape'ema. Mama'e tywera apo awi jarejeateeramũ Jejuĩ 'ga pãjẽ mũ.

7 Nuapoi futari ae mama'e tywera amanũ re. A'eramũ jane amanũ ma'e 'jawe futat mama'e tywer are jareparuapowere'emamũ.

8 Jejuĩ Kristu 'ga manũ are jane poiri tãmẽjẽ mama'e tywera apo awi. A'eramũ jane 'ga feraw ire jarejemogyau 'ga 'jawe futat namutamutat.

9 “Jejuĩ Kristu 'ga amanũ rakue. 'Ga manũ re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nũ. 'Awamũ 'ga namanũu'jawi” 'ea jane ikwaapa. Oferaw ire 'ga amanũu'jape'ema futat.

10 Janetywer are Jejuĩ 'ga amanũmũ janetywera moiawãmũ jane wi. Namanũu'jau'jawi 'ga. Ma-

jepei tee futat 'ga manūi. 'Ga manū re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū. Ma'eramū 'ã 'ga rekoï mama'e apou 'Uwarete 'ga remifutar imū etee. 'Uwarete 'ga ree 'ga jemujari.

¹¹ A'eramū jane aipo are jarejea'aramū, jane 'jau: “Jejuï Kristu 'ga amanū jetywer are”, 'jau jane jarejea'aramū ee. A'eramū jane 'awamū jarepoia mama'e tywera apo awi. Jejuï 'ga 'jawe mama'ea siapo Jarejuwarete 'ga remifutar imū 'jau. Jejuï 'ga ree jarejemujaa. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga 'jawe futat.

¹² Jejuï Kristu 'ga rerowiare'emawe pëtywera pë nerekou. A'ere Jejuï 'ga werowiamū pëtywera moia pë nui. A'eramū ki 'awamū pëë pejetywera upe pejerekoukare'ema. Pemÿi kasi pejejea mama'e tywera apo are ne. Mama'e tywera apo are pejejea mÿi re nipo pëë mama'e tywera apou, pejejea'awer imū etee futat.

¹³ Pejemifutar imū kasi mama'ea peapo ne. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee ki mama'e esagea peapo. Pëtywera mepy re Jejuï 'ga pë muri 'Uwarete 'ga remiayuwamū. A'eramū ki pëë pejekatu'oka 'ga upe, pejeporowykyau 'ga upe. “Eneremiayuwamū 'ã je rekoï”, 'jau ki pëë 'ga upe.

¹⁴ NaMoisesi 'ga je'egera renuw are rüi pënesage Jarejuwarete 'ga upe. Jejuï 'ga pëë erowiamū te Janeruwarete 'ga pëtywera moiri pë nui. Aipoa 'ga iapo re pëë pejejesageramū 'ga upe. A'eramū ki pëë mama'e tywera apowe'em.

Janeruwarete 'ga remiayup

¹⁵ NaMoisesi 'ga je'eger imū rüi jane mama'e apou 'awamū. Janeruwarete 'ga te 'ã mama'e

esagea wapo janee, jane wi janetywera moiramū. A'eramū Janeruwarete 'ga wesageramū janee, jane rerekou. A'eramū pēē mama'e tywera apou'jape'ema.

¹⁶ Mama'eukwaawa 'wyriara je'ega renupara 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat. O'wyriara reewe futat emiayuwa 'gā awau wapyaw ipe. A'ere Jejui 'ga, 'Uwarete 'ga je'ega pēē enuw ire pē mojekoty'ari 'Uwarete 'ga ree, pē mogyau 'Uwarete 'ga remiayuwamū futat. A'eramū 'ga 'jau pē nupe: “Pēē 'ā pēnesage jee”, 'jau 'ga.

¹⁷ Ymā te pēē mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwamū pejemogy rakue. A'ere 'ā 'awamū pēē Jarejuwarete 'ga ree pejemu'eawera peenup katu katu pejejemogyau. A'eramū pēē 'jau: “Mama'e esagea siapo Jarejuwarete 'ga je'eg imū”, 'jau pēē pejejemogyau. A'eramū je Ku'jywa 'ga muorypa pē nee. “Ene 'ā eneresage futat. Ene 'ā mama'e esage apo futarukaa 'gā nupe”, 'jau je 'ga upe 'ga muorypa pē nee.

¹⁸ Janeruwarete 'ga mama'e tywera apo awi pē momoirukaa. Nepeapoi au'jeteramū mama'e tywera. 'Awamū 'ā pēē mama'e esage apoaramū Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga remiayuwa futat pēē.

¹⁹ A'ere nepekwaawi katu katui we. A'eramū je imome'wau katu pē nupe. Ymā te 'ā pēē pejejea m̄ina mama'e tywera apo are etee rakue. A'eramū 'ā pēē mama'e tywera apou pejejemogyau rakue. A'eramū pēē au'je mama'e tywera apo re. 'Awamū pēnea'at mama'e esage apo are etee. Jarejuwarete 'ga remiayuwa pēē 'awamū. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe.

²⁰ Mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwamū pe-

jejemogyau pēē Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'ea nepeapoi rakue.

²¹ Mama'e tywera etee pēē iapou rakue. A'ere ki 'awamū pejejenosī pejejamiapofer are. Ma'ja sipo mama'e tywera apo repya? Mama'e esagea sipo mama'e tywera apo repya? Naani. Mama'e tywera apoara 'gā Janeruwarete 'ga omono mukuu ojewi. Aipoa 'gā nemiapofera repya.

²² A'ere 'awamū pēē Jarejuwarete 'ga remi-ayuwā. Pē nui 'ga pētywera moiri, pē muesageu ojeupe. Aipoa esage futat pē nupe. Anure nipo 'ga pē nerawau ojepyri, pē mogyau nakwaparimū warāu rūi futat.

²³ Anure nipo Janeruwarete 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga imonou muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga 'gā monou. Aipoa 'gā nemiapoferarūe'ema repya. A'ere Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū janee Janeruwarete 'ga mama'e esage apou. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga ree jarejemujar ire Janeruwarete 'ga ojoporoywera 'jawe imua janee. Wa'yra 'ga jane erowiaaramū 'ga jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat nipo.

7

Amanū re ae mama'ea nuapou'jawi

¹ Kunumīmet. Pēē jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū pēē pejejeapyoramū pejejeupe jeremimome'u are. Jarekouwe jane mama'e apoi jarejamiapofer imū. Jaremanū re jane niapou'jawi jarejamiapofera nū.

2 Sã'ã kũjãa. Omenar ire kũjãa omena nue-tyga'uweri. Omena manũ re tãmejẽ nipo ãẽ kũima'e 'ga amũ rerekou. Omena manũ re ãẽ akou ojeteewara 'jawe nũ. A'eramũ ãẽ omenararũmũ.

3 A'ere omena manũe'emauwe kũima'e mũ rerekoa nia'wuri ãẽ upe. Mama'e tywera ãẽ wapo. Kũjãmene'ema 'jawe ãẽ rekoi. Omena manũ re amũ rerekoa te esage futat.

4 Nan tee pẽ. Ymã te pẽ mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarer imũ etee futat rakue. A'ere Jejui Kristu 'ga manũnamũ 'ga ojee ojemujat ma'eramũ jane mũ'jãu Moisesi 'ga remikwasiarer imũ mama'e apoara 'gã nui. Ymãwarera mama'e awi jane jarepoiapap. 'Awamũ jane mama'e apou Jejui 'ga remifutar imũ, oferap ma'e 'ga remifutar imũ. A'eramũ jane mama'e esage etee iapou Jarejuwarete 'ga upe. Sã'ã kũjã omenaru'jaw ire ãẽ omen yau je'ega etee enuwa. Omenera je'ega ãẽ enuwu'jape'ema. Nan tee futat pẽ peje'wuriar ymanera je'ega nepeenuwu'jawi. Ymã te pẽ mama'eukwaawa 'wuriara remiayuw rakue. A'ere Jejui 'ga werowiarãmũ pẽ mũ'ẽi mama'eukwaawa 'wuriara remiayuw awi pẽ mogyau wemiayuwãmũ futat. A'eramũ pẽ 'awamũ peje'wuriar yau je'ega etee enupa nũ.

5 Ymã jane mama'e apoi jarejemifutar imũ etee futat rakue. A'eramũ 'ã Moisesi 'ga 'jau agawewi janee rakue: “Mama'e tywera kasi peapo ne”, 'jau agawewi 'ga janee rakue. A'ere jane aipo 'ga 'eawera kwaaw ire miamũ jane jero'wuro'wui etee mama'e tywera apou. Mama'e tywera apo awi jarejeatee'em ire nipo jane oi mukuu Jarejuwarete 'ga wi jaremanũ re.

⁶ A'ere 'awamū nanarūi. Janeruwarete 'ga jane mueateeukat mama'e ymanera apo awi. Jejui 'ga rerowiarāmū jane jemu'jagi amanū ma'e 'jawewaramū mama'e ymanera apo awi. Ymā te aipo janeremiapofera jane rerekoi rakue. Jarejemifutar imū etee jane mama'e apou Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'ere Jejui 'ga 'awamū ojee jane jemu'jar ire 'ga jane rerekoi. 'Uwarete 'ga 'Agesagea 'ga imua janee. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat jarejemogyau.

⁷ Ma'ja sa'e sipo ajee jane aipo are? Nia'wryi tāmējē Moisesi 'ga je'egera, sa'e sipo jane? Naani. 'Ga remikwasiarera ka'arana mogyta re te jane Jarejuwarete 'ga remifutara kwaawi. “Pejokaraemā are pejejea mŷina nia'wryi Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. “Tekotee 'ga karaemā futara ia'wrye'ema Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū je Moisesi 'ga je'egera kwaaw ire te je tetywera kwaapa. 'Ga je'egera kwaawe'em ire amunipo 'ā je nanē “ojokaraemā are wea mŷinara 'gā ia'wrye'ema Jarejuwarete 'ga upe” 'e kwaape'ema futat tekou.

⁸ A'ere je Moisesi 'ga remikwasiarer are te je jemu'ei ai'i numiamū. “Moisesi 'ga remikwasiarera renuwa nipo je muesage Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau je tejeupe numiamū. A'ere je naenu-pawa'uweri 'ga je'egera. Tejeatee'emamū futat je 'gā karaemā futar awi. Moisesi 'ga je'egera kwaaw ire miamū futat je 'gā karaemā futaararete futat je rekoi ikue. Moisesi 'ga je'ega kwaape'ema je tetywera kwaape'ema. A'ere je 'ga remikwasiarera mogyta re tetywera kwaawi.

⁹ A'e pe je 'ga remikwasiarera mogytae'emawe “Je ako esage je”, 'jau futatee je jepi. A'ere je 'ga je'egera kwaaw ire je tetywera kwaawi. “Nakoa'wyrī nipo je jepi”, 'jau je tejeupe.

¹⁰ Tetywera kwaaw ire je 'jau tejeupe: “Jarejuwarete 'ga je'ega Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū je Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apowe'em ire je Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema. Oje'ega renupare'emamū nā'ā Janeruwarete 'ga ae monou muku ojewi ae manū re re'ā. 'Awamū nanē 'ga ojejukawe'em je ree nū”, 'jau je tejeupe tetywer are tejeapyoramū te'ŷina. “Oje'ega renupara 'gā etee nā'ā 'ga omogy ojepyri nakwaparimū rūi futat re'ā”, 'jau je tejeupe te'ŷina. A'ere je naenupawa'uweri 'ga je'ega.

¹¹ A'ere jeku'iteeramū tee tekou tetywer are rakue. “Aenupap katu katu sipo je 'ga je'ega pa”, 'jau je tejeupe numiamū. A'ere naani rakue. “Moisesi 'ga remikwasiarera renuw ire nipo je oi Jarejuwarete 'ga pyri re'ā”, 'jau je tejeupe. A'ere jeku'iteeramū ee rakue. Naenuwi futari je 'ga je'ega rakue. A'eramū je 'jau tejeupe: “Na-jea'wyrī futari pa je tekou Jarejuwarete 'ga upe ra'e. A'eramū nipo je mukuu futat tewau 'ga wī”, 'jau je te'ŷina.

¹² Esage futat Moisesi 'ga remikwasiarera. Jarejuwarete 'ga je'ega wejue 'ga okwasiat ka'aran are inuga rakue. A'eramū wesageramū futat 'ga remikwasiarera ae upe.

¹³ 'Ga remikwasiarera resagea sipo je mogo muku Jarejuwarete 'ga wi? Naani. Jetywera tee je mogoukat muku Jarejuwarete 'ga wi. “Mama'e tywera kasi peapo ne”, 'jau 'ga ikwasiarukaa Moi-

sesi 'ga upe rakue. Aipoa 'ga 'eawera esage futat. A'ere jetywera je rerekoi. A'eramũ je mama'e tywera apou ra'e jepi. Esage futat Janeruwarete 'ga je'ega. A'ere jetywera te nuenuwukari 'ga je'ega jee ra'e jepi. A'ere je 'awamũ jereapyoramũ mama'e tywera apoawer are. A'eramũ je 'ga je'ega renupe'ema ra'e jepi. A'ere najeremiapofera etee rũi ia'wyre'ema. Jeratea we futat wa'wyre'emamũ. 'Ga je'ega kwaaw ire te jane jaretywera kwaap katui.

'Ga pãjẽ mũ ae mama'e tywera nuapoi

¹⁴ Moisesi 'ga remikwasiarera Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat rakue. A'ere je namaira rũi. Kũima'e teea te je. A'eramũ jetywera je rerekou. Tejemifutar imũ etee mama'e apou.

¹⁵ Najereapyoi je tejemiapoarũe'em are. “Mama'e esagea etee taapo 'jau”, 'jau je numiamũ. A'e reewi je mama'e tywera etee iapoi nũ. Mama'e tywera apo are teparuapowere'emamũ agawewi. A'etea je mama'e tywera apou etee nũ.

¹⁶ Aipo apo re je 'jau: “A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. Nepẽa'wyri pẽẽ, 'ga 'ea a'jea futat”, 'jau je tejeupe tekou.

¹⁷ Nafutari je mama'e tywera apoa. A'ere jetywera je rerekoi. A'eramũ jetywera mama'e tywera apoukaa jee.

¹⁸ A'eramũ je 'jau tejeupe: “Nitywi futari mama'e esagea je pype”, 'jau je tekou. Mama'e esage apoa je ifutaa agawewi. A'etea je naapoi mama'e esagea.

19 Mama'e esage apoa je ifutaa. A'ere je naapoi tejemifutara. Mama'e tywera apoa je ifutare'ema agawewi. A'etea je tejemifutare'ema apou.

20 A'ere je natejemifutar imū rūi mama'e tywera apoi. Jetywera te iapoukaa jee.

21 Ekoay je rekoa. Mama'e esage apoa je afutat agawewi. A'etea je mama'e tywera etee aapo.

22 “Janeruwarete 'ga je'ega renuwa esage futat. 'Awamū pa je 'ga je'ega etee enuwi kwy”, 'jau je tejeupe, tejekōēājamū ee numiamū.

23 A'ere je a'eramū miamū naenupawi 'ga je'ega. Ifaripyra 'jawe je tekou tejemifutara apowe'em. Sā'ā ipofaripyrrera mama'e apoe'ema wemifutar imū. Nan te je rekoi. Jetywera je rerekou. A'eramū je tejemifutara apowe'em. Mama'e tywera apo awi tejeatee'emamū.

24 'Awamū je'arasigamū tekou. “Awŷi ajee je mueatee mama'e tywera apo awi 'ū?” 'jau je tejeupe.

25 A'ere Janeruwarete 'ga te je mueateeukari Jejui Kristu 'ga upe. A'eramū je mama'e tywer awi tejeateeramū. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

Tejete je Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema tekou. “'Ga je'ega renuwa tareko esage tejee”, 'jau futat je numiamū. A'ere je naapoa'uweri tejee. Opājēa 'ga ae upe imure'emamū ae nuapoi futari mama'e esagea. 'Ga pājē mū te ae mama'e esage apoi.

8

'Ga 'Agesagea jane muea'aa 'ga remifutar are

¹ A'ere 'ã Janeruwarete 'ga, Jejui Kristu 'ga ree jane jemujar ire, jane kwawe'em janetywer are, jane monowe'em muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga ae monowe'em.

² Jejui Kristu 'ga ree jane jemogypygamũ Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane muesageu. 'Ga 'Agesage pãjẽ mũ jane mama'e tywera apowe'em. 'Awamũ 'ga 'Agesagea jane rerekou jane katu'oka. Janetywera jane rerekou'jape'ema. A'eramũ jane jarewawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe.

³ Ymã te Moisesi 'ga 'i rakue: “Mama'e esagea etee peapo”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. Esage futat 'ga je'egeera. A'ere janetywera 'ga je'egeera nuenuwukari janee. 'Ga je'egeera renupare'ema 'jawe etee futat jane mogyaukaa rakue. Jarejete jane nienuwa'uweri 'ga je'ega. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe rakue: “Ojete 'gã nuenuwa'uweri jeje'ega. Nojekatu'oga'uweri 'gã ojete”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramũ 'ga 'ã 'agamũ wa'yra 'ga mua ywy pe rakue. Jane 'jawe futat 'ga 'ua kunumĩnamũ. Jane 'jawe futat 'ga akou kũima'eramũ. A'ere 'ga nuapoi mama'e tywera. Aerefete ate mama'e tywera wapo. A'eramũ 'ga amanũmũ janetywera mepyau. Janeruwarete 'ga Jejui 'ga jukaukaa aetywer are. A'eramũ 'awamũ Jejui 'ga werowiamũ janetywera moia jane wi.

⁴ Ymã te Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Teje'ega renupare'ema 'gã je amomap, 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau 'ga rakue. A'ere Jejui 'ga manũi janetywera moiawamũ. Janetywera moir ire 'ga opãjẽ mua janee. A'eramũ jane 'awamũ mama'e esage apoarũmũ 'ga pãjẽ mũ,

'ga ree jarejemogyppygi. 'Awamū jane 'ga pājē mū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwi jarejemogyau. 'Ga 'Agesagea jane mu'akwaapa jane rerekou. A'eramū jane 'awamū mama'e esage apoarūmū 'ga pājē mū. Jarejemifutar imū jane niapou'jawi mama'ea.

⁵ 'Ga 'Agesage rerekware'ema 'gā wemifutar imū etee futat mama'e apo are wea'aramū. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane jarejea'aramū 'ga 'Agesage remifutar are etee futat.

⁶ Wemifutar are etee ea'at ma'e 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar are ea'at ma'e 'gā py'ata'waramū etee futat ajemogyau. Anure nipo aipo 'gā awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi futat.

⁷ Wemifutar are etee ea'at ma'e 'gā oporomutare'emamū Jarejuwarete 'ga ree. Nuenuwi futari 'gā 'ga je'ega. Niporenuwiweri futari 'gā 'ga je'eg are.

⁸ Wemifutar imū etee mama'e apoara 'gā nomuorywi Jarejuwarete 'ga.

⁹ A'ere nanarūi ae Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū. Mama'e esagea etee te ae wapo 'ga remifutar imū. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā naKristu 'ga remiayuwa rūi futat.

¹⁰ Janepyy 'gā ā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū jane 'agamū jarepapa. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū miamū futat jaremanūmū. A'ere jane ferawi etee jarewau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū warāu rūi futat. Jejui Kristu 'ga ree jane

jemogypyygamū Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Je-
 jui 'ga ree pejemogypyyk. A'eramū pēē pejeje-
 sageramū jee”, 'jau 'ga janee Jejui 'ga ree jane
 jemogypyygamū.

¹¹ Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga mofe-
 rapa 'ga manū re rakue. A'eramū Janeruwarete
 'ga U'agesage rerekwaramū nanē janeretefera
 moferapa jane manū re nū. Jane moferawukaa
 U'agesage upe.

¹² Kunumīmet, kūjāmet. Janeruwarete 'ga 'Age-
 sagea jane rerekou. A'eramū ki jane a'eramū
 mama'e apowe'em jarejemogyau jarejemifutar
 imū ne. Mama'ea siapo 'ga pājē mū etee futat.

¹³ Pejemifutar imū mama'e apo re peo
 mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jarejuwarete
 'ga, U'agesage pājē mū mama'e tywera apo awi
 pepoir ire, pē mogyi ojepyri nakwaparimū
 warāu rūi futat. Nioi jane 'ga rerowiamū
 mama'eukwaawa rapyaw ipe.

¹⁴ Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupara 'gā
 Jarejuwarete 'ga ra'yra futat.

¹⁵ Ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga
 U'agesage mua janee? Ojeupe jane
 moporowykyukaawamū? Naani. Jane
 mogyawamū? Naani. Wa'yramū jane
 mogyawamū te 'ga U'agesage muri janee.
 A'eramū 'ga 'Agesagea “Kiapi'ni” jane mu'eukaa
 'ga upe.

¹⁶ Jejui 'ga jane erowiamū Janeruwarete 'ga
 jane mogyau wa'yramū. A'eramū 'ga 'Agesagea
 “Kiapi'ni” jane mu'eukaa Jarejuwarete 'ga upe.
 'Ga 'Agesagea nanē 'jau janee: “Ene Ku'jywa 'ga
 ra'yra”, 'jau 'ga 'Agesagea janee.

17 Wa'yra 'ga upe Janeruwarete 'ga mama'e esage monou. A'eramū 'ga janee nanē mama'e esage mua nū, wa'yrarete 'ga reewe futat, Kristu 'ga reewe futat nū. Ywy pe 'ua 'ā Kristu 'ga rugamū wereko tywera upe rakue. 'Ga 'jawe ki janeruag jarejereko tywera upe. 'Ga 'jawe jane jemogy re nipo Janeruwarete 'ga jane moferapa nanē 'ga 'jawerimū etee futat nū. A'eramū tee 'ga jane monoi jane mogyau 'wyrīaramū Jejui 'ga pyri.

Anure nipo 'ga mama'e esage muri janee

18 'Awamū mama'eay jesaukari janee. A'ere nipo anure jane janerea'aru'jawi mama'eay are. Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee, mama'eay apyraapa. A'eramū jane jarejea'aru'jawe'emamū mama'eay are.

19 Anure nipo Janeruwarete 'ga jane resaukaa wemiapofera upe. “Agamū jera'yra 'gā futat”, 'jau nipo 'ga jane resaukaa 'gā nupe. 'Ga remiapofera juejue futat 'ga ra'yra resaukaawa rapesaka 'upa.

20 Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga remiapofera jemote'ari rakue. Naite'at tee rūi 'ā rakue. Atāu 'ga oje'ega renuwe'emamū te Janeruwarete 'ga wemiapofera mote'ari rakue.

21 A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga imomyai nū. Wa'yramū jane resaukaawa 'ara rupi futat nipo 'ga mama'e momyau nū. A'eramū futat nipo 'ga mama'e tywera mateepapa.

22 Sā'ā kūjā wa'yray upe aema wa'yra 'are'emamū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiapofera waemamū ajemogyau ojekatu'okawa rapesaka.

23 Na'ga remiapofera etee rūi waemamū ajemogyau ojekatu'okawa rapesaka. 'Ga 'Agesage rerekwaramū nanē jane jarejaemamū nū, 'au jane jemogyramū 'ā. Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee ra'ne. A'ere nipo 'ga anure mama'e esage muri janee kwaiwete. Wa'yramū jane resaukaawamū 'ga janerete momyauu Jejui 'ga 'jawe. A'eramū jane jarekaruare'emamū futat nipo, jareymane'emamū, jaremanūu'jape'ema nanē nū. Jejui 'ga 'jawe futat jane rekoī.

24-25 Ojee jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga jane muesageu ojeupe. A'e are jane 'i: “Anure nipo 'ga janerete momyauī”, 'jau jane. A'eramū jane jarejete momyau rapesaka jarejemogyau. 'Au we 'ga jarejete momyau re amunipo 'ā jane niapesagi jarejemogyau. A'ere 'ga nomomyauī we. A'e are jane iapesagi jarejemogyau. A'eramū ki jane jareapyterātānamū mama'eay upe.

26 'Ga 'Agesagea te jane poat. Najane etee rūi sajemogy. 'Ga 'Agesagea te oporogyta Ku'jywa 'ga upe janee. Jane tee nikwaawa'uweri Ku'jywa 'ga upe jareporogytaa jarejee. A'eramū 'ga 'Agesagea te jane poaa, oporogytau 'ga upe janee. Nikwaawi jane 'ga 'Agesage je'ega. Naaēje'ega 'jawe rūi. Aefaema 'jawe tete 'ga 'Agesage je'ega.

27 Janeruwarete 'ga janerea'awa kwaapa. Janeremifutara nanē 'ga ikwaapa nū. A'eramū 'ga U'agesage je'ega nanē ikwaapa nū, ojeupe jane ree ije'egamū. 'Ga remifutar imū etee futat 'ga 'Agesagea oporogytau 'ga upe jane ree.

28 Jarejuwarete 'ga ree janeporomutaramū jarejemogyau. 'Ga futat 'ā jane mū'jāu jane mogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga, janee

mama'eay mū jesaukaramū, mama'e esage apou ee nū.

²⁹ Ymā we te Janeruwarete 'ga jane pyyrūmū ojee rakue. “Mīmera 'gā je amogy teja'yramū. Teja'yrarete 'ga 'jawe je 'gā mogyi. A'eramū Jera'yrarete 'ga 'gā neki'yramū akou. Kwaiwete jera'yrarete 'ga rewirera 'gā, 'ga renyra 'gā 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue.

³⁰ A'eramū Janeruwarete 'ga wemimū'ēmeramū jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū 'ga 'jau janee: “Pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. “Teja'yrarete 'ga 'jawe je pē mogyi”, 'jau 'ga janee. A'eramū 'ga jane mogyau 'wyrīaramū ojepyri nakwaparimū ete rūi futat nipo.

Jane ree 'ga poromutat

³¹ Ma'eramū 'ā jane nijemuaēmi mama'e upe: Janeruwarete 'ga 'ā jane rerekou. Jane retyk sipo 'ga amū? Naani. Janeruwarete 'ga jane pojeka re nitywa'uweri 'ga wi jane pojekaara mū. Ojejuka esage 'ga jane ree. Opājēa 'ga amut janee.

³² Esage Janeruwarete 'ga janee. Peesak 'ā 'ga rakate'eme'ema janee. Wa'yrarete 'ga miamū 'ā 'ga imua ijukaukaa janetywera mepyawamū rakue. A'eramū nipo 'ga mama'e esagea taetu imuri janee wakate'eme'emamū.

³³ Awỹja sipo Janeruwarete 'ga remimū'ēmeramū jane ago'wau 'ga upe? Naani. Nitywi 'ga amū. Janeruwarete 'ga 'ā 'jau janee: “Esage 'gā jee”, 'jau 'ga jane upe.

³⁴ Jejui Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe. 'Ga manū re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa nū. Oferaw ire 'ga awau ojeupia

'Uwarete 'ga pyri. 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'ga reni, oporogytau 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramū “Nepēa'wyri pēē” 'jara otywe'emamū.

³⁵ Kristu 'ga 'ā iporomutat nanimenime jane ree. Awỹja sipo 'ga momoirukat jane wi? Naani. Nitywi 'ga amū. Janee mama'eay jesaukaramū 'ga oporomutaramū jane ree. Werowiare'ema 'gā amū jane rereko tyweramū 'ga oporomutaramū jane ree. Ty'ara jane erekoramū 'ga oporomutaramū jane ree. Jarepiteea jane erajemogyramū 'ga oporomutaramū jane ree. Jane ree 'gā amū afuwet ojere'emamū 'ga oporomutaramū jane ree. Nitywi futari 'ga rerowiar ire mama'e mū jane kwaukaara 'ga upe. Jane manūnamū 'ga oporomutaramū nanimenime jane ree akou.

³⁶ Ymā te Davi 'ga ka'arana kwasiaa ee inuga rakue:

“Eneremiayuwa 'ā ore, ki Ku'jyp.

A'eramū ene ree iporomutare'ema 'gā afueweramū ore ree au'jeteramū.

Karupa'mī jukapyrama 'jawe 'gā afueweramū ore ree”,

'jau Davi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā aipo 'ga 'eawer imū etee futat jane ree nanē oporomutare'emamū nū.

³⁷ Aipoa sipo Janejararete 'ga momoirukaa jane wi? Naani. Iporomutat 'ga nanimenime jane ree jane jemogyramū. A'eramū 'ga jane muapyterātāu mama'eay upe. A'eramū mama'eaya jane maku'ipawukare'ema.

³⁸ Nitywi futari 'ga amū jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaara. Iporomutat 'ga nanimenime

jane ree jane jemogyramū. Jane manūnamū miamū futat 'ga oporomutaramū jane ree. Jane reko are taetu 'ga oporomutaramū jane ree. Nokoi'i futari mama'eukwaawa mū jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaaramū. 'Awauwe ojesaukat ma'e, anure ojesaukat ma'e. Mīmera nomomoirukara'uweri Janeruwarete 'ga jane wi. ³⁹ Ywag ipe ako ma'e, ywy 'wyr ipe ako ma'e. Mīmera miamū nomomoirukari Janeruwarete 'ga jane wi. Nitywi futari jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaara. Naeateei futari 'ga jane wi. Jejui Kristu 'ga ree jane jarejemogyppyka. 'Ga Jane-jararetea. A'eramū Janeruwarete 'ga oporomutaramū jane ree wojere'emamū futat.

9

Janeruwarete 'ga remiayup

¹ 'Awamū je tepytuna, judeu 'gā mome'ui pē nupe. Kristu 'ga remiayuwa wejue je. A'eramū je te'me'emamū tekou. A'jea futat je 'i 'gā nee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea je mu'akwaapa mama'e a'je are. A'eramū je mama'e a'jea etee imome'wau.

² Jeyptuna 'gā, judeu 'gā je mu'arasig ojee. Nuerowiari 'gā Jejui 'ga. A'eramū a'ea je mu'arasīmape'ema je mogou 'gā nee.

³ Afutat je 'gā Jejui 'ga rerowiaara numiamū. Jeporopoariwet je 'gā nee Jejui 'ga rerowiar are numiamū. 'Gā nupe 'ga je'ega renuwukar ire amunipo 'ā je “Je rereko tywer ape 'gā nee”, je 'i Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'gā 'ā aipoa miamū nuerowiari. Ojemogyppyke'ema Jejui 'ga ree.

4 Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga Israeu juapyr-
eramũ oreypy 'gã mũ'ëi imogyau wemiayuamũ
rakue. “Pëë jera'yra 'awamũ”, 'jau 'ga 'gã nupe
rakue. 'Gã pype etee futat 'ga akou rakue. 'Gã
nupe etee futat 'ã Janeruwarete 'ga 'jau rakue:
“Tejerowiar ire je mama'e esage monoi pë nupe”,
'jau 'ga 'gã nupe rakue. 'Gã nupe ypy ypy ra'ne
futat 'ga oje'ega monoi ikwasiarukaa Moisesi 'ga
upe rakue. 'Gã etee 'ga imu'akwaapa omuoryw
are rakue. A'eramũ 'gã 'ga muorypa a'jea futat
rakue. 'Gã nupe etee 'ga 'jau'jau'japa: “Mama'e
esagea tomono pë nupe 'jau”, 'jau 'ga 'gã nupe
rakue.

5 Judeu ypy ypy 'ga 'ã Abraão 'ga rakue. Isaki,
Jako.* Mímera 'gã judeu ppyfera 'gã. 'Gã juapyr-
eramũ ore judeua. Israeu 'ga juapyrera futat
Jejui Kristu 'ga akou 'awa ywy pe 'ur ire rakue.
Janeruwarete 'ga 'ã wemiapoferamũ ae 'wyr-
araretea agawewi. A'etea 'ga Israeu 'ga juapyr-
eramũ tãmëjê ore mũ'jãu wemiayuwareteramũ
rakue. A'eramũ amunipo 'ã ore 'ga muorypa aruo-
jere'emamũ ee.

6 A'ere 'ã Israeu 'ga juapyrera 'gã amũ
nuerowiari Jarejuwarete 'ga. Amume'ri 'gã
etee erowiaa'i ajemogyau. A'etea jane 'jawe'em:
“I'me nipo Janeruwarete 'ga”, 'jawe'em. “Israeu
'ga upe 'ga 'i rakue: ‘Amũ'ë je enejuapyrama
tejemiayuamũ’, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'ere 'ga
'meramũ aipo 'e are”, 'jawe'em jane. NaIsraeu 'ga
juapyrera 'gã juejue rũi 'ga amũ'ë wemiayuamũ
rakue. A'eramũ 'gã amũ 'ga rerowiare'ema.

* 9:5 Muküi Jako 'ga rera. Israeu 'ga rer irüa.

⁷ NaAbraão 'ga ra'yra 'gã jue rũi Janeruwarete 'ga imogyau wa'yramũ. Isaki 'ga etee 'ga ipyyrũmũ. Ismaeu 'ga 'ga ipyyrũme'em.

⁸⁻⁹ Ymã te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Anure nipo eneremireko ãã, Sara ãã ra'yramũ. Enera'yra tapyygukat ãã upe 'jau. Ikokwar are ene pyri je ruru'jawamũ nipo ãã wa'yra rerekoi opo pe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. Poromũ Abraão 'ga ra'yra 'ga Isakia. Isaki 'ga etee Janeruwarete 'ga omogo wa'yramũ. Amumera 'gã Abraão 'ga ra'yra 'gã naJaneruwarete 'ga ra'yra rũi. 'Awamũ Janeruwarete 'ga 'i “agamũ Abraão 'ga juapyrerarete”, 'ga 'i u'eawer imũ u'at ma'efera 'ga juapyrera upe, Isaki 'ga juapyrera upe.

¹⁰ A'ere Isaki 'ga remireko ãã, Repeka ãã, wa'yramũ 'ga upe rakue. Mukũi tãmẽjẽ ãã ra'yra ojopepa. U'ar ypy ma'e 'ga rera Esau. Ajepeja 'ga rera Jako. Anure Janeruwarete 'ga Jako 'ga re'roka, Israeu nuga 'ga ree rakue.

¹¹⁻¹² 'Gã 'are'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'gã y ãã upe, Repeka ãã upe: “Tewiri u'at ma'e 'ga nipo je amogo 'wyriaramũ u'ar ypy ma'e 'ga upe”, 'jau 'ga ãã upe rakue. Nu'ari we agawewi 'gã. A'eramũ 'gã mama'e esage apowe'ẽwe agawewi. Mama'e tywera nanẽ 'gã iapowe'em nũ. A'ere 'ga na'ga remiapofer are rũi 'ga ajepeja 'ga pyyrũi imogou wemiayuwamũ. Wemifutar imũ te 'ga tewiri u'at ma'efera 'ga pyyrũi imogou wemiayuwamũ. Wemifutar imũ te 'ga u'ar ypy ma'e 'ga ipyyrũme'em.

¹³ Nan futat Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'gã nee rakue. “Jeporomutat je Jako 'ga ree. A'ere je najeporomutari Esau 'ga

ree”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue.

¹⁴ Maran sipo ajee jane 'i aipo are? Nia'wyri Janeruwarete 'ga, sa'e sipo ajee jane? Naani. Mama'e esagea etee te 'ga wapo.

¹⁵ Ymã te 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: “Tejemifutar imũ etee te je jemuaēmi 'ga amũ ree. Tejemifutar imũ nanẽ je tejemuaēme'ema ajepeja 'ga ree”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe rakue.

¹⁶ A'eramũ najaneremifutar imũ rũi Janeruwarete 'ga jane pyrũmũ jane mogyau wemiayuwamũ. Najaneremiapofer are rũi nanẽ 'ga ajemuaēma jane ree nũ. Wemifutar imũ etee 'ga jane pyrũi jane mogyau wemiayuwamũ.

¹⁷ Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are inuga janee rakue. Farao 'ga upe Janeruwarete 'ga 'jau: “Tepãjẽa je aesaukaru'jau'jap enee. A'e are nipo ywy pewara 'gã juejue jerera renupa. Ma'eramũ 'ã je ene mogoi 'wyriaramũ Egitu ywy pewara 'gã nupe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue.

¹⁸ A'eramũ jane jarejeapyoramũ 'ga remiapo are. Wemifutar imũ etee futat Janeruwarete 'ga ajemuaēma 'gã amũ nee. Wemifutar imũ etee futat 'ga ojerowiarukare'ema amumera 'gã nupe.

¹⁹ A'e are nipo pẽẽ mũ 'jau jee: “Ma'eramũ sipo 'ga ore rerekou tyweaete ore 'ga rerowiare'emamũ? Ore upe 'ga nojerowiarukari futari. A'eramũ ore 'ga rerowiaru'jape'ema. Naruapoa'uweri ore mama'ea 'ga orojeupe ojerowiarukare'emamũ. Naruapoa'uweri agawewi 'ã ore mama'e tywera. A'etea 'ga nojekukai ore ree”, 'jau nipo pẽẽ.

20 Aipo pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga futat te 'ã jane apo rakue. Imara'nearū sipo ae 'ga remiapoferamū 'ga ree 'ga mueu ojee? Naani. Oje'egay sipo japepoa wapoara upe wapoarūe'emamū? Naani.

21 Sã'ã japepo apoara 'gã japepo apoa wemifutar imū etee futat. Amumera 'ã 'ga iapou wemipa'ruramū, amumera yty ryrūnamū. Wemifutar imū etee futat tujuga apoara 'gã mama'e apoi.

22 Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane apoi rakue. A'eramū 'ga mama'e apou janee wemifutar imū etee futat. “Tejerowiare'ema 'gã nee jemara'neramū. Tepãjêa nanê je ikwaawukaa 'gã nupe nū”, 'jau 'ga rakue. A'ere na'awauwe rūi 'ga 'gã nereko tyweretei. Anure te nipo 'ga werowiare'ema 'gã nerekou tyweaete.

23 Amumeramū te aje 'ga 'ã jane mū'ēi wemiayuwamū rakue. Jane ree 'ga jemuaēmi. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Tejesagea je akwaawukat tejemimū'ēmera 'gã nupe”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee wemifutar imū. Jane rereko esage are 'ga wesage kwaawukari janee. “Ga 'ã wesageramū tekotee 'gã nesagea apyraapa”, jane mu'eukaa.

24 Jane 'ã 'ga remipyūrūmera. Ymã te 'ga jane pyūrūi wemiayuwamū rakue. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē. Mīmera 'ga imū'jãu wemiayuwamū rakue.

25 Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are Oseja 'ga upe rakue: “Tejemiayuwe'emera 'gã nipo je amogy tejemiayuwamū.

Tejemifutare'emera 'gã nupe nipo je 'jau: Jeporomutat je pē nee, 'jau.

²⁶ Ymã je 'i ikue: Najeremiayuwa rūi pēē, 'jau je ikue.

A'ere nipo anure je aipo te'eawer ipe te futat je 'i: Je futat 'ã okoeteete ma'ea.

'Awamū pēē futat jera'yramū, 'jau nipo je, 'jau je ikue",

'jau Oseja 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁷ Isai 'ga nanē ka'arana kwasiaa Israeu 'ga juapyapyrera 'gã nee rakue.

"Kwaiwete Israeu 'ga juapyrama 'gã. Sã'ã 'yisigeaua pytuna. Nan tee futat Israeu 'ga juapyrama 'gã pytuna numiamū.

A'etea nipo ināinānī'ī 'gã etee ojekatu'ok otywer awi.

²⁸ Anure nipo Janeruwarete 'ga ywy pewaramū juejue werowiare'ema 'gã nereko tyweretei ywawuje tee futat",

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁹ Aipo jeapo enunewe Isai 'ga 'jau:

"Janeruwarete 'ga pājēreteā. Peesak 'ga Sodom ipewara 'gã momawa, Gomora pewara 'gã neewe rakue.

Janeruwarete 'ga jane mū mogye'em ire amunipo 'ã jane nanē jarepapa 'gã 'jawe nū",

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

³⁰ "Ma'ja are ajee 'ga jane mu'ei?" 'jau nipo pēē jee? Nan futat je 'i pē nupe: Ymã judeue'ema 'gã nafutari Jarejuwarete 'ga amuesagea rakue. A'ere Janeruwarete 'ga Jejui 'ga rerowiamū 'gã katu'oka 'gã muesageu ojeupe.

31 A'ere 'ã ymã 'ga futaarera 'gã jẽmĩ Israeu juapyrera 'gã naani. “Moisesi 'ga je'egera renuw are jarejemuesageu Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'gã numiamũ. A'ere 'gã nuenupawi 'ga je'ega.

32 A'eramũ 'gã ojemuesageukare'ema 'ga upe. Niparuerowiariveri 'gã Jejui 'ga ree. “Jejui 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gã etee wesageramũ Jarejuwarete 'ga upe” 'e are aparuerowiarivere'emamũ. A'eramũ 'gã ojemuesageukare'ema futat 'ga upe. 'Gã nupe Jejui 'ga ita 'jawe. Sã'ã ita rena pe pe. A'eramũ 'ã pe rupi oma'e 'gã ojepyapegãu ee. Nan tee Jejui 'ga 'gã nupe. Nijemogypygiweri 'gã Jejui 'ga ree. A'eramũ 'gã u'aa 'ga ree. A'eramũ 'gã awawe'em Jarejuwarete 'ga pyri.

33 Ymã Janeruwarete 'ga aipo are ka'arana kwasiarukari inuga Isai 'ga upe rakue:
 “Anure nipo je 'ga amũ mogou judeu 'gã nupe.
 Jerusareg ipe je 'ga monoi. Jerusarega 'up
 ywytyra pyri, Sião 'jawa pyri.
 Jeremimonorama 'ga ita 'jawe. Pe pe ita renamũ
 'ã, pe rupi oo ma'e 'gã 'ari ee.
 Nan futat nipo kwaiwete judeu 'gã nipromutari
 jeremimonorama 'ga ree.
 A'ere 'ga rerowiaara 'gã ku'iramũ 'ga ree. Jaruete
 'gã nekoi 'ga ree”,
 'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

10

1 Pẽẽ 'ã jerewirera 'jawe. Kũjãnamũ pẽẽ 'ã jerenyra 'jawe 'jau. A'eramũ pẽẽ pejeapyakau jeje'eg are. Judeua futat je 'ã. A'eramũ je tepromutaramũ tepytun are. Jarejuwarete 'ga

tepytuna 'gã katu'opawa je afutat. A'eramũ je teje'ega monou te'ỹina 'gã nee 'ga upe. “Eja'yra 'ga erowiarukat Israeu juapyrera 'gã nupe, ki Ku'jyp”, 'jau je te'ỹina Jarejuwarete 'ga upe 'gã nee.

² Tepytna 'gã je akwaap te'ỹina. 'Gã 'jawe futat je rekoi ikue. Iporowykywet 'gã Jarejuwarete 'ga upe numiamũ. 'Ga muoryw are nanẽ 'gã afuweramũ nũ numiamũ. A'ere 'gã nokwaawi 'ga remifutara.

³ Naeapyoi 'gã “Janeruwarete 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'ga amuesage ojeupe” 'e are. A'eramũ 'gã 'jau: “Moisesi 'ga je'egeera renupawer are wea mỹina Moisesi 'ga 'eawera futat jane muesage Janeruwarete 'ga upe”, 'jau 'gã ajaupe numiamũ. Jarejuwarete 'ga 'eawera jẽmĩ 'gã erowiare'ema. “Teja'yra 'ga rerowiaara 'gã je amuesage tejeupe” 'ga 'eawera rerowiare'ema.

⁴ Kristu 'ga amanũmũ jane katu'okawamũ, 'Uwa 'ga upe jane muesageawamũ. 'Ga rerowiaaramũ etee jane jarejesageramũ Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ jane 'jawe'em: “Moisesi 'ga je'egeera renuw ire te janeresageramũ Jarejuwarete 'ga upe”, 'jawe'em. Moisesi 'ga je'egeera renuwa na-jane katu'oga'uweri. Jejui 'ga rerowiamũ etee te jane jarejekatu'ogi Ku'jywa 'ga upe.

Werowiamũ 'ga jane katu'oka

⁵ Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue. “Jeje'ega renup katu katu re pẽ pejesageramũ jee. Jeje'ega renup katu katuare'emamũ pẽ nepẽa'wryi jee. Jeje'ega renup katu katu re nipo pejemogy nakwaparimũ warãu

rūi, e'i 'ga", 'jau Moisesi 'ga 'gã nupe numiamū. A'ere 'gã nuerowiari pãwẽ pãwẽ 'ga je'ega.

⁶ “Jera'yra 'ga rerowiaaramū etee pēnesage jee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'ere kasi amumeramū: “Awỹja sipo awau ojeupia ywag ipe Kristu 'ga reruawamū ywy pe janee?” 'jau ne. 'Ut futat ako 'ga rakue.

⁷ “Awỹja nanẽ sipo ajee oo amanū ma'efera rerua imoferapa? pe'je nanẽ kasi ne nū”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa ka'aran are inuga rakue. Omoferap nanẽ ako Janeruwarete 'ga 'ga rakue nū. A'eramū pẽẽ aipo 'jawe'em.

⁸ “Jarejuwarete 'ga je'ega pekwaap. Najemimi futari pẽ nui. 'Ga je'ega ki pẽẽ imome'wau pejejaupe. Pejejea'aramū ee nū”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. Poromū futat ore imome'ui pẽ nupe, Kristu 'ga mome'ui pẽ nupe.

⁹ Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gã Janeruwarete 'ga okatu'ok. “Jejui Kristu 'ga jejararetea”, 'jau pẽẽ. “Janeruwarete 'ga Jejui 'ga omoferap” 'ea pẽẽ erowiaa. A'eramū Janeruwarete 'ga pẽ katu'oka, pẽ pireita petywer awi.

¹⁰ “Jejui 'ga oferap” 'ea jane erowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pẽẽ jera'yra 'ga perowiat. A'eramū pẽẽ pejejesageramū jee”, 'jau nipo 'ga janee, Jejui 'ga jane erowiamū. Jejui Kristu 'ga jejararetea jane 'eramū Janeruwarete 'ga jane katu'oka janetywer awi.

¹¹ Nan Isai 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are janee rakue: “Janeruwarete 'ga nomojenosũkari Jejui 'ga rerowiaara 'gã wowase 'gã nekoramū”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

¹² Aipo kwasiaramū 'ga jane mome'wau najue-

jue etee. Najudeuramū ore upe etee rūi 'ga 'i aipo 'jau. Judeue'emamū pē nupe nanē 'gā 'i aipo 'jau. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. Judeuramū Orejararetea 'ga 'ā, judeue'emamū Pējararetea nanē 'ga nū. 'Ga upe jane jareju'jaju'jawe etee futat. Mama'e esagea 'ga imua janee ojeupe enūjamū.

¹³ Ymā te Jueu 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Ojeupe je katu'og ape 'jara 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok”, 'jau Jueu 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū 'ga judeu 'gā katu'oka, ojeupe aipo 'gā 'eramū. Judeue'ema 'gā nanē 'ga ikatu'oka ojeupe aipo 'gā 'eramū nū.

¹⁴ Maran sipo ae, 'ga rerowiare'em ire, “je poar ape”, 'jau 'ga upe. Ni'e ekoetea'uweri ae 'ga rerowiare'em ire. Maran sipo 'gā 'ga rerowiaa eewi 'ga rera renupe'ema? Nuerowiari futari 'gā 'ga, 'ga rera renuwe'em ire. Sipo 'gā maran 'ga rera renupa 'ga amū ojeupe imome'ue'em ire? Nuenuwi futari 'gā 'ga rera 'ga amū ojeupe imome'ue'em ire.

¹⁵ Maran sipo 'gā amū 'ga mome'wau Jarejuwarete 'ga omonoe'em ire? Nooi futari 'gā amū 'ga mome'wau, Janeruwarete 'ga omonoe'em ire. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā monoi futari Jejui 'ga mome'waukaa kwe pewara 'gā nupe. Ymā te Isai 'ga ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga remimonofera 'gā nee rakue: “Esage futat morogyta esage mome'wara 'gā nura”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa Jejui 'ga mome'wara 'gā nee rakue.

¹⁶ Janeruwarete 'ga 'gā amū monou Jejui 'ga mome'wau Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe rakue. A'ere 'gā amū nuerowiari 'ga. Aipo are nanē Isai 'ga ka'arana kwasiaa 'gā nee rakue: “Nuerowiari

futari 'ga amū oreje'ega, ki Ku'jyp. Ināinānī'ī etee 'gā erowiaa'i", 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹⁷ A'eramū je a'eramū 'jau pē nupe: Jejui 'ga mome'u renuw ire jane 'ga rerowiaa jarejem-ogyau.

¹⁸ A'jea sipo Israeu 'ga juapyrera 'gā nuenuwi Jejui 'ga mome'ua? Naani. Wenup futat 'gā numiamū.

“Najuejue etee futat ywy pewara 'gā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega renuwi.

'Gā je'ega ojemuāina ywy pe”,

'jau Davi 'ga ymā ka'arana kwasiaa inuga rakue.

¹⁹ Nokwaawi sipo Israeu juapyrera 'gā? Naani. Okwaap futat 'gā. A'ere 'gā nīparuerowiariveri 'gā ee. Moisesi 'ga ra'ne Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe rakue:

“Anure nipo je judeue'ema mogyi tejemi-ayuwamū. A'eramū nipo pēē 'gā nerekoayau ee”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe.

“A'eramū nipo pēē pejemara'neramū 'gā nee. Ni'akwaawi 'gā Jarejuwarete 'ga ree, 'jau nipo pēē 'gā nupe numiamū.

A'ere je te 'gā mogyi tejemiayuwamū, e'i Janeruwarete 'gā”,

'jau Moisesi 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁰ Isai 'ga nanē okyjawe'em Israeu 'ga juapyrera 'gā nui. Mama'e a'je mome'u awi nanē 'ga okyjawe'em rakue.

“Ymā judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga ree oporokwaawiwere'emamū rakue. A'ere 'gā 'awamū 'ga kwaawi.

Ymã 'gã 'jawe'em rakue: Ku'jywa 'ga emome'u ore, 'jawe'em rakue.

A'ere 'ga 'awamũ 'ga jekwaawukari 'gã nupe”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

²¹ Israeu 'ga juapyrera 'gã mome'uramũ Isai 'ga 'i rakue:

“Janeruwarete 'ga ojekwaawukat Israeu 'ga juapyrera 'gã nupe numiamũ. Wojere'emamũ 'ga ojekwaawukaa esaka 'gã nupe.

A'ere 'gã niporenuwiweri 'ga je'eg are. 'Ga ree 'gã jemogypygyiwere'emamũ”, 'jau Isai 'ga judeu 'gã mome'wau rakue.

11

Israeu juapyrera 'gã nee 'ga jemuaẽmawet

¹ Israeu juapyreramũ ore wi sipo Janeruwarete 'ga poiri? Naani. Nopoiri futari 'ga ore wi. Je judeua. Abraão 'ga juapyreramũ je rekoi. Abraão 'ga remyminũmera 'ga, Pëjamĩ 'ga juapyreramũ je.

² Nopoiri futari 'ga wemiayuw ppyferamũ ore wi. Ymã we 'ga oreypy 'gã mũ'ëi tekotee 'gã nui rakue. Ojeupe futat 'ga oreypy 'gã mũ'jãu 'gã nui rakue. Ymã 'ã 'ga amũ ka'arana kwasiari Eliasi 'ga 'eawer are rakue. 'Ga 'eawera pekwaap.

³ Ymã Eliasi 'ga 'jau rakue: “Ku'jyp. Eneje'ega renupare'ema 'gã eneje'ega mome'wara 'gã wapisipaw etee. Wyra rapyawa miamũ 'gã wetypap. A'eramũ jetee'i futat tekou. 'Awamũ 'gã je ree nanë afuweramũ nũ”, 'jau Eliasi 'ga Jarejuwarete 'ga upe rakue.

⁴ A'eramũ Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: “Naani. Naene etee rũi ereko je rerowiaaramũ.

Sete miu je rerowiaara 'gã pytuna jemogyi. Nopoiri futari 'gã je rerowiar awi. Namuorywi 'gã maira'me a'agawa, Pau 'jawa. Sete miu 'gã je ia'gwau mama'e tywer awi", 'jau Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga upe rakue.

⁵ Nan tee futat 'awamū Janeruwarete 'ga judeu-ramū ore mū a'gui ojeupe. Naruapoi agawewi ore mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga iporomutat ore ree, ore a'gwau ojeupe.

⁶ Wemifutar imū etee 'ga ore mū'jāu ore mogyau wemiayuwamū. Naoreremiapofer are rūi 'ga ore mū'ēi ojeupe. Oreremiapofer are ore mū'ē re amunipo 'ā 'ga ore mū'jāue'em wemifutar imū. A'ere 'ga wemifutar imū etee futat ore mogyi wemiayuwamū.

⁷ Ymā Israeu 'ga juapyrera 'gã juejue amuesage futari rakue. A'ere Janeruwarete 'ga namuesagepawi 'gã. Wemimū'ēme'ri 'gã etee 'ga imuesageu ojeupe. Amumera 'gã oporenuwiwere'emamū 'ga je'eg are.

⁸ Aipo are 'gã amū ymā ka'arana kwasiari inuga rakue:

“Wemimū'ēe'ema 'gã Janeruwarete 'ga nomoporenuwiwerukari oje'eg are, 'gã muapyakwafugukare'ema oje'eg are.

'Awamū miamū aipo 'gã naeapyoi 'ga je'eg are. Nojemogypygi 'gã 'ga ree”,

'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁹ Davi 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Maraka 'gã wapo futat Jarejuwarete 'ga muory-pawamū numiamū. A'ere 'gã nopoiri futari otywer awi.

A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gã nerekou tyweaete maraka pype futat.

¹⁰ Janeruwarete 'ga namueapyoukari 'gã mama'e a'je are. Wereko tywerete 'ga 'gã", 'jau Davi 'ga ikwasiaa judeu 'gã nee rakue.

¹¹ Opoit futat te Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'gã nui? Naani. Opoiraiw etee 'ga 'gã nui. Anure nipo judeu 'gã poiri futari otywer awi. Anure nipo 'gã jemogypygyi Jejui 'ga ree. A'ere Janeruwarete 'ga, judeu 'gã Jejui 'ga ree ijemogypygye'emaue, judeue'ema 'gã mojemogypygyukari Jejui 'ga ree, 'gã katu'oka. Judeue'ema 'gã nesag ire nipo judeu 'gã 'jau: "Kuu. Judeue'ema 'gã Janeruwarete 'ga okatu'ok, 'gã mogyau wemiayuwamū", 'jau nipo 'gã 'gã nerekoayau 'gã nee. A'eramū nipo 'gã ojewya Jarejuwarete 'ga rerowiara upe.

¹² 'Awamū judeu 'gã nojemogypygyi Jejui 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apowe'em 'gã nupe. A'eramū 'ga judeue'ema 'gã mojemogypygyukaa Jejui 'ga ree. A'eramū 'ga 'gã nupe ete mama'e esage apou, Jejui 'ga ree 'gã jemogypygamū wejue te. Anure te nipo judeu 'gã jewyri Jarejuwarete 'ga rerowiara upe nū. Ojeupe 'gã jewyramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monou ywy pewara 'gã nupe juejue. Ojeupe judeu 'gã jewyr are 'ga mama'e esage monou kwaiwete.

Judeue'ema 'gã katu'okawet

¹³ Pěē mū nupe, judeue'emamū pē nupe je judeuramū orojemome'ui. Ymā ako Janeruwarete 'ga je monoi Jejui 'ga mome'wau

judeue'emamū pē nupe ikue. Ajerowiat je aipo are.

¹⁴ Afutat je tepytuna 'gã amū juerekoaya pē nee. A'eramū nipo je a'e are Jejui 'ga rerowiarukaa 'gã amū nupe. Aipoa je afutarete futat.

¹⁵ Judeu 'gã nui opoiraiw ire, Janeruwarete 'ga judeue'ema 'gã mota'wai ojeupe, Jejui 'ga 'gã erowiamū. A'eramū nipo anure te Janeruwarete 'ga judeu 'gã mota'wau ojeupe nū. Judeu 'gã Jejui 'ga rerowiaaw ipe jane tee jareku'i pāwē pāwēnamū jarejemogyau. Sã'ã janeku'ia jarepytuna ferawamū. Nan tee futat nipo jane jareku'iramū judeu 'gã Jejui 'ga rerowiamū.

¹⁶ Y'wa 'ywa jara 'ga sipo y'wa 'ywa rapo jara etee? Naani. Y'wa 'ywa jara 'ga na'ywa rapo jara etee rūi. I'ywarete jara nanē futat 'ga nū, i'a jara nanē nū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga judeu ypy 'gã jararetea. Janeruwarete 'ga remiayuwypyfera 'ã ore judeuramū rakue. A'eramū 'ã ore juejue judeuramū 'ga remiayuwamū arajemogyau.

¹⁷ Sã'ã ae y'wa 'ywa tyma. A'eramū 'ã akã mū osiniga etee. A'eramū 'ã ae ijaramū akã sinigera monoka jui. A'eramū 'ã ijara 'ga awau y'wa 'yw ekoete rakã monoka erua imujaa akã sinigera renawer ipe, akã sinigera 'yw are. Imujar ire akã ojopyyka imonogipyrrera py'rau. Nan tee futat pēē. Judeuramū oreypy Janeruwarete 'ga remiayuwaretea. Oreypy 'gã 'ga ipyyrūmū imogyau wemiayuwamū. A'ere ore mū judeuramū naruerowiari 'ga. A'eramū 'ga werowiare'emamū 'gã amū mū'jāu wemiayuwamū ore wi. A'eramū 'ga judeue'emamū pēē mū mua pē mogyau wemiayuwamū werowiare'ema 'gã py'rau pē mujaa

judeuramū oreyppy are. A'eramū pēē pejemu'jau oreyppy are.

¹⁸ A'eramū ki pēē judeu 'gā ago'wawe'em. Imū'ēmyrera 'gā ago'wawe'em pejemogyau. Pejerowiaraip kasi pejee ne. Najudeu ypy 'gā nūi pē nee imujaripyrrera. Pēē te 'ga pē mujat 'gā nee. A'eramū ki pēē pejerowiaraipe'ema pejee.

¹⁹ Pēē mū nipo 'jau jee: “Janeruwarete 'ga opoit judeu 'gā nui. A'eramū ore 'gā japy'rufera”, 'jau nipo pēē numiamū.

²⁰ Nuerowiari te 'gā Jarejuwarete 'ga. A'eramū 'ga a'eramū opoia 'gā nui. A'ere perowiat wejue te 'ga. A'eramū 'ga a'eramū pē mogyau 'gā py'rau wemiayuwamū. A'eramū ki pēē pejerowiaraipe'ema pejee. A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga pojeupa.

²¹ Werowiare'em are judeu 'gā nereko tywer ire, sipo 'ga judeue'emamū nepē nereko tyweri werowiare'em ire? Judeuramū ore y'wa 'ywa rakārete 'jawewara. Judeue'emamū pēē imujaripyrrera 'jawewara te. A'eramū nipo 'ga pēē nanē pē nereko tyweaete judeuramū orereko tyweawera apyraapa werowiare'em ire.

²² A'eramū jane Jarejuwarete 'ga kwaapa. Ajemuaēm 'ga werowiaara 'gā nee. A'ere 'ga werowiare'ema 'gā nereko tyweretei. 'Awamū pēē judeue'emamū 'ga rerowiaa pejemogyau. A'eramū 'ga opota'waramū pē nee. Wesageramū 'ga pē nupe. A'ere 'ga werowiar awi pepoir ire 'ga poiri pē nui, pē mū'jāu wemiayuw awi 'gā mū'ēawera 'jawe etee futat.

²³ Werowiare'em awi 'gā poir ire nipo

Janeruwarete 'ga judeu 'gã nerua 'gã mogyau wemiayuwamũ nũ.

²⁴ Judeue'emamũ pẽẽ na'ga remiayuweramũ rũi. Werowiaramũ te 'ga pẽ mogyi wemiayuwamũ. Judeu 'gã te 'ga remiayuwaretefera. Werowiare'emera 'gã 'ga imũ'jãu wemiayuwawi. A'ere 'ga werowiaru'jaw ire 'gã mogyau wemiayuwamũ nũ. Aipoa taetu naayi futari 'ga upe. Sã'ã y'wa 'ywa jara wemimonogera rerura imujara imonokawera rowopyter are nũ. A'eramũ 'ã ojopyyka aye'em etee te. Nan tee futat 'ga judeu 'gã mogyau werowiaru'jaw ire wemiayuwamũ aye'em etee te futat nũ.

Jane ree 'ga pota'wa

²⁵ Pẽẽ jerewirera 'jawe. Kũjãnamũ pẽẽ jerenyra 'jawe. A'eramũ je mama'e mome'wau pẽ nupe, pẽ mueapyoawamũ. Janeruwarete 'ga je mu'akwaapa ee. A'eramũ je pẽ mu'akwaapa ee nanẽ nũ. A'eramũ pẽẽ pejejerowiaraipe'ema pejejee etee. 'Awamũ Janeruwarete 'ga opoiraipe judeu 'ga nui. Nuerowiari 'gã 'ga. A'eramũ 'ga poiraiwi 'gã nui. Anure te nipo 'gã 'ga rerowiari nũ. 'Awamũ pẽẽ judeue'emamũ pẽẽ Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejemogyau. Ymã Janeruwarete 'ga judeue'emamũ pẽẽ mũ pẽ mũ'jãu ojeupe rakue. A'eramũ wemimũ'ẽmera 'gã juejue werowiar ire nipo 'ga ojewya judeu 'gã nupe nũ.

²⁶ Aiporamũ te nipo judeu 'gã Jejui 'ga rerowiaararetei. Ymã te Isai 'ga aipo are ka'arana kwasiari inuga rakue:

“Anure nipo janetywera moiara 'ga ruri owaēma
Jerusareg awi, Sião 'jaw awi. Aiporamū
u'aaw ipe nipo 'ga judeu 'gã katu'oka.

'Gã tywera moia Jako 'ga juapyrera 'gã nui.

²⁷ Janeruwarete 'ga 'jau judeu 'gã nupe:

Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga 'i judeuramū pē nupe
rakue:

‘Anure nipo je pētywera moiri pē nui’, 'jau ako je
ikue.

A'eramū je pētywera moia pē nui te'eawer imū etee
futut, 'jau Janeruwarete 'ga rakue”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

²⁸ Judeuramū ore mū Jejui 'ga rerowiare'ema.
A'eramū Janeruwarete 'ga amara'neramū
aipo 'gã nee. A'eramū 'ga 'jau: “Naje
rerowiari pejepe. A'eramū je tepoiraipe pē nui
tejerowiarukaawamū judeue'ema 'gã nupe”,
'jau 'ga werowiare'ema 'gã nupe. A'eramū 'ga
opoiraipe 'gã nui. Aipoa esage judeue'emamū
pē nupe. A'etea Janeruwarete 'ga judeuramū
oreypy mū'jāu ojeupe rakue. Nomoka'jami 'ga 'gã.
A'eramū 'ga 'gã juapyrer awi opoikatuwe'em.

²⁹ Ymã Janeruwarete 'ga judeuramū oreypy
mū'jāu ojeupe rakue. “Pēē 'ã je amū'ē imo-
gyau tejemiayuamū. Mama'e esage tomono pē
nupe 'jau”, 'jau 'ga 'gã nupe rakue. A'eramū
'ga weatee'emamū futat wemimū'ēmera 'gã nui.
Oreypy 'gã nee 'ga reatee'emamū futat ore wi.

³⁰ Ymã te judeue'emamū pēē Jarejuwarete
'ga je'ega nepeenuwi rakue. A'ere 'awamū
Janeruwarete 'ga jemuaēmi pē nee. Judeu 'gã
wenuwe'emamū Janeruwarete 'ga jemuaēmi pē
nee.

³¹ 'Awamū judeu 'gã nuenuwi futari 'ga je'ega. A'etea nipo anure 'ga 'gã nee ajemuaēm nū. Pē nee ajemuaēmawera 'jawerimū etee futat nipo 'ga 'gã nee ajemuaēma nū.

³² Janeruwarete 'ga 'jau janee najuejue etee futat rakue: “Nuenuwi 'gã jeje'ega. Mama'e tywera 'gã wapo ajemogyau. A'eramū je 'gã mogyau ifaripyrrera 'jawewaramū futat. 'Ga tywera 'gã nerekou”, 'jau 'ga rakue. A'eramū 'ga 'jau “Tajemuaēm 'gã nee 'jau”, 'jau 'ga janee rakue.

³³ A'jea futat Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree. Ekoay te nipo janereapyo katui we 'ã jane 'ga ree. 'Ga 'akwaap, 'ga remikwaap. Mīmera jane nikwaakatupawi. 'Ga remiaporam are nanē jane jarejeapyoe'emamū nū.

³⁴ Ymã Isai 'ga ka'arana kwasiari rakue: “Awỹja sipo Janejararete 'ga rea'awa okwaap? Naani. Nitywi 'ga amū. Awỹja sipo 'ga mu'jau mama'e are? Naani. Nitywi futari 'ga mu'jara 'ga amū nū'ũ”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

³⁵ Jo 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Awỹja sipo mama'e omono Jarejuwarete 'ga upe omepyawamū?

Naani. Nitywi 'ga amū”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

³⁶ Janeruwarete 'ga futat mama'e wapopap rakue. Nitywi futari 'ga remiapoe'ema. 'Awamū miamū 'ga ojejukau mama'e are. Ojeupe futat 'ga mama'e apoi rakue. Ojeupe futat 'ga mama'e mogyau rakue. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. Jareojere'emamū futat ki 'ga muorypa ee.

12

Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'e

¹ Janeruwarete 'ga ajemuaēm jane ree, a'e je pē nupe tekou. A'eramū je a'eramū 'jau tejewireramū pē nupe, tejenyramū pē nupe nanē je 'jau nū: Sajemogy Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū 'jau. Sãã janepyy 'gã weymawa mū monoa 'ga upe, 'ga muorypawamū rakue. Nan tee futat jane 'awamū jarejemogyi 'ga upe oporowyky ma'eramū, mama'e apou 'ga upe 'ga muorypawamū. Aipoa jane iapoa 'ga muekõãina jane ree.

² 'Ga rerowiare'ema 'gã 'jawe kasi pejemogy ne. 'Gã nee kasi pejemu'e ne. 'Gã 'jawe kasi mama'ea peapo ne. Jarejuwarete 'ga upe ki pe'je: “Eje'jawe je muea'arukar ape mama'e are, ki Ku'jyp”, pe'je ki 'ga upe. Aipoa 'ga iaporamū nipo 'ga remifutara pekwaap. Aipoa esage 'ga upe. Aipoa 'ga muorypa. Mīmera pēē ikwaapa.

³ Janeruwarete 'ga 'ã opājē mua jee, je mogou oje'ega mome'waramū pē nupe ikue. A'eramū je pē mu'akwaapa mama'e are. Pejerowiaraip kasi pejejee etee ne. “Je te 'ã jeresage 'gã apyraapa”, pe'je kasi ne. Jarejuwarete 'ga rea'ara 'jawe pēnea'at pejejee. Werowiarāmū 'ga opājē mua pē nupe ojeupe pē moporowykyawamū. A'eramū ki pēē pejejeupe 'ga remimurer imū mama'e esage apou 'ga upe. 'Ga pē poaa mama'e apo are. A'eramū ki pēē 'jau: “Natejetee rūi je mama'e apoi. Janeruwarete 'ga je poat mama'e apo are”, pe'je ki.

⁴ Peesak jarejetea. Majepei tewara 'jawe futat janeretea. A'ere mukūi janereaa, mukūi jane-

namãa, mukũi janepoa, mukũi janepya. Jarepou 'ã jane mama'e apou. Jarepyu 'ã jareatau. Jarejeau 'ã mama'e resaka. Jarepyau 'ã mama'e renupa. Naaju'jaju'jawe ete rũi futat 'ã oporowykyau.

⁵ Nan tee futat jane Jejui 'ga rerowiaaramũ. Kwaiwete jane. Najareju'jawe ete rũi jane mama'e apoi. Jejui 'ga ree jarejemujar ire jane jarejemogyau majepe'i 'yweteewara 'jawe futat.

⁶ A'ere jane najareju'jawe ete rũi mama'e apoi. Opãjãa Janeruwarete 'ga imua janee, mama'e apoukaa janee. Oje'ega 'ga imome'waukaa jane mũ upe. A'eramũ jane jarejeupe 'ga remimurer imũ, 'ga je'ega mome'wau kwe pewara 'gã nupe.

⁷ Jane mũ upe 'ga mama'e apoukaa 'gã nupe, 'gã poaawamũ. A'eramũ jane, 'ga rerowiaaramũ mama'e apou 'gã nupe. Jane mũ upe 'ga 'gã mu'jaukaa mama'e are. A'eramũ 'ga rerowiaaramũ jane 'gã mu'jau mama'e are.

⁸ Jane mũ upe 'ga 'gã muapyterãtãukaa. A'eramũ jane, 'ga rerowiaaramũ, 'gã amũ muapyterãtãu mama'eay upe. Jane mũ upe 'ga mama'e monoukaa. A'eramũ jane, jarejakate'eme'emamũ, mama'e monou 'gã nupe. Jane mũ 'ga imogyau 'wyríaramũ 'gã nupe. A'e 'gã ojejukau esage 'gã nee. Jane mũ upe 'ga ojopoarukaa mama'e apo are. A'eramũ aipo 'ga 'gã poaa aku'iramũ.

⁹ A'jea futar iki pẽporomutat pejejemogyau pejejee. Pejejotywera kasi pefutar etee pejejemogyau ne. Pejemu'e ki mama'e esage apoara 'gã nee.

¹⁰ Jejui 'ga rerowiaaramũ 'ã pejemogy. A'eramũ pẽ pejejemujaa pejejemogyau pejejee

rai'i. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejējee. Pejepojekuka esageramū ki pejējee pejējemogyau.

¹¹ Pēwewue kasi pejējemogyau ne. Pejepokagamū ki pejējemogyau. Jarejararete 'ga upe pejējorywamū pejeporowykyau.

¹² Anure nipo jane oi jarejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramū ki pēē pejējorywamū pejējemogyau. Pejejeupe mama'eay jesaukaramū, pejeapyterātānamū jupe. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou pejējemogyau.

¹³ Jejui 'ga rerowiaaramū mama'e tywe'emamū pēē mama'e monou 'gā nupe. Muku awi Jejui 'ga rerowiaara 'gā nuramū pēē 'gā mua pejējog ipe.

¹⁴ Pē nee iporomutare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete. Pejējereko tyweramū pēē pejeje'ega etee pemono Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee. “Mama'e esagea emono je rereko tywearera 'gā nupe”, pe'je ete ki 'ga upe 'gā nee. “Ereko tywet 'gā je ree”, pe'je kasi ne.

¹⁵ 'Gā amū norywamū ki pēē 'gā neruorypa. 'Gā amū joo'oramū ki pēē 'gā nerajaa'wau.

¹⁶ Pejēpota'wa pāwēnamū etee futat ki pejējee. Pejērowiaraip kasi pejējee etee ne. Ajemogy tywe'ri ma'e 'gā neewe futat pejeporomutaramū pejējemogyau. “Je te 'ā i'akwaap ma'ea 'gā apyraap”, pe'je kasi ne.

¹⁷ Pejejeupe 'gā amū mama'e tywera apo re miamū nanē pejējepyke'ema mama'e tywera apowe'em 'gā nupe. Mama'e esagea etee pēē iapou 'gā nupe. A'eramū pē nesakara 'gā pē ago'wawe'em.

18 'Gã muewe'em futat. Pejepy'ata'waramũ etee futat 'gã nee. 'Gã amũ pejemueramũ pejepota'wa esageramũ etee 'gã nee.

19 'Ga amũ mama'e tywera pejejeupe iapo re, pẽẽ pejejepyare'ema. Tene Janeruwarete 'ga te nipo pẽ nepyat, 'gã nerekou tyweaete pẽ nee. A'eramũ pẽẽ pejejepyare'ema 'gã nui. Ymã Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue:

“Je te aepyat pẽẽ, pẽ nupe 'gã mama'e tywera apo re.

Je te 'gã areko tywerete pẽ nee, e'i Janeruwarete 'ga”,

'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramũ ki pẽẽ pejejepyare'ema, a'e je 'ã pẽ nupe.

20 Janeruwarete 'ga je'eg imũ etee futar iki mama'ea peapo, 'jau je pẽ nupe.

“Pejejee iporomutare'ema 'gã py'arayparamũ pẽẽ mama'e monou etee 'gã nupe, 'ga mo-jemi'waa.

'Ga 'yuwejamũ pẽẽ 'y monou 'gã nupe. A'eramũ 'ga ojeupe mama'e esagea pẽẽ iaporamũ ojenosõu wemiapo tywer are”,

'jau 'ga amũ ikwasiaa inuga ka'aran are rakue.

21 Pejejereko tywearera 'gã motesirũgatue'em, pejejepyke'ema. Pejejeupe 'gã mama'e tywera aporamũ mama'e esagea etee iapou 'gã nupe. A'eramũ 'gã ota'waramũ pẽ nupe.

13

Peje'wyriara je'ega peenup

1 Peje'wyriara 'gã je'ega ki peenuw ete pejem-ogyau. Janeruwarete 'ga te 'gã mogy 'wyriaramũ

pē nupe. A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa etee futat pejemogyau.

² 'Gā je'eg are pejeporenuwiwere'em ire nipo pēē Jarejuwarete 'ga je'eg are nanē pejeporenuwiwere'emamū nū. Janeruwarete 'ga futat 'gā omogy 'wyriaramū janee. A'eramū 'gā je'ega renupare'ema 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega nanē enupe'ema nū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā je'ega renupare'ema 'gā nerekou tyweaete.

³ A'eramū pēē pejereko tywer awi pejejea'gwau mama'e esagea ete iapou. Mama'e esage apoara 'gā nokyjei o'wyriar awi. Mama'e tywera apoara 'gā te okyje o'wyriara 'gā nui, o'wyriara 'ga wereko tywer awi. Mama'e esagea etee iapo re pēē pejkyjawe'em peje'wyriara 'gā nui. Mama'e esagea pēē iapo re nipo 'gā 'i pē nupe: “Mama'e esagea etee peapo”, 'jau nipo 'gā pē nupe.

⁴ Janeruwarete 'ga te 'gā omŷi 'wyriaramū pē nupe, pē poaawamū. A'ere mama'e tywera apo re, pekyje peje'wyriara 'gā nui. A'jea futat nipo 'gā mama'e tywera apoara 'gā nereko tyweri. Janeruwarete 'ga remimogyfera 'gā te 'ā 'wyriaramū pē nupe. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga upe oporowykyau. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tywerukaa 'gā nupe.

⁵ A'eramū ki pēē peje'wyriara 'gā je'ega renupa etee. Najarejereko tywer are etee rūi jane 'gā je'ega renuwī. “Jare'wyriara 'gā je'ega renuwa te esage” 'ea jane sikwaap. A'eramū jane 'gā je'ega renupa.

⁶⁻⁷ Janeruwarete 'ga 'gā mŷina 'wyriaramū janee. A'eramū 'gā oporowykyau Jarejuwarete 'ga

upe. A'eramū jane ka'aranūū monou 'gã nupe jarejeupe 'gã enūjamū 'gã mepyau. Pepojeup peje'wyrriara 'gã.

Pēporomutar iki pejejee

⁸ Pejejauī mama'e mū mua pēē kamēsīete imepyau pejejaupe. A'eramū 'ga 'jawe'em: “naje mepyi 'ga”, 'jawe'em. Pejomama'e mepye'ema rerekoukare'ema pejejaupe. Pejeporomutaramū pejejemogyau pejejee. Ajuee iporomutat ma'e 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega wenup katu katu ajemogyau.

⁹ Ymā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga janee rakue:

“Peko awi pejejemirekoe'em are. Kūjānamū nanē pejekowe'em pejemene'em are.

Peporojuka awi. Pemunarū awi mama'e are.

Pejejokaraemā futare'ema pejejemogyau”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

Aipoa 'ga je'ega a'jea futat. Enuw ire pēē pejeporomutaramū tāmējē pejejee pejejemogyau. A'ere naaipo etee rūi 'ga je'ega.

“Pēporomutat pejepyriwara 'gã nee pejejee pejeporomutara 'jawe etee futat.

Pejereko esage 'jawe etee futat pēē pejejuerekou esage”,

'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

¹⁰ Aipoa 'ga je'eg imū pejejee pejeporomutar ire, pēē 'ga je'ega renupa katu katu. Ajuee iporomutat ma'e 'gã nuapoi mama'e tywera ajaupe.

11 Ko futat nipo iwaēmi ja'wyja'wy Jejuī 'ga jewyawa upe. A'eramū ki pēē pejeporomutamū pejejee. Pejejuerekou esage pejejemogyau. Ajuee iporomutare'ema 'gā oset ma'e 'gā 'jawe. “Ko futat nipo Jejuī 'ga jewyri ja'wyja'wy janee” 'ea 'gā ikwaape'ema. Oset ma'e 'jawe 'gā ajemogyau, wapyakwafuge'emamū. A'eramū kasi pēē oset ma'e 'jawe peko ne. Peje'akwaawamū pejejemogyau Jejuī 'ga rur are. 'Ga rerowiar ypyramū jane 'jau jarejaupe: “Niporomukui nipo 'ga ruawa”, 'jau ako jane jarejaupe ikue. Nuri we 'ga. A'eramū je 'jau pē nupe: “Ko futat nipo 'ga ruri ja'wyja'wy”, 'jau je pē nupe. Jane rerawau nipo 'ga ywag ipe jane mogyau ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat.

12 Peesak futat 'ā ypytunimū wata ma'e 'jawewara kwaiwete mama'e tywera apoa. A'e are jane Jejuī 'ga jewyt ja'wyja'wy kwaapa. Mama'e tywera mateepapa 'ga 'ua. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga erekou tyweaete nipo 'gā jemogyarūe'emawer are. Sā'ā kwara pora ypytuna mateepawa. Nan tee futat 'ga mama'e tywera apo mateepapa 'ua. 'Ga rur ire nipo 'gā mama'e tywera apou'jape'ema futat. A'eramū ki jane a'jea futat jarepoia mama'e tywera apo awi. “Au'je ki mama'e tywera apo re”, 'jau je pē nupe. Sā'ā jefaruua itajuaity rerekoa ojea'gwawamū ajuka awi. Nan tee jane mama'e esage etee siapo jarejea'gwawamū jarejereko tywer awi jarejea'gwau. Mama'e esagea etee iapo re Janeruwarete 'ga jane rerekou tywere'em.

13 A'eramū ki jane jarejemogyau esage. Kawīajaiwa rykure'ema jarejemogyau. A'eramū pēē pejejeawyrywe'emamū pejejemogyau.

Jarejemirekoe'ema kūjā are jarekowe'em. Kūjāmera nanē okowe'em omene'em are nū. Jarejamuewe'em mama'e are. Jarejuerekoayawe'em nanē jarejuee nū. 'Arimū wata ma'e 'jawe peko.

¹⁴ Au'je mama'e tywera apo re, pejemifutar ymaner imū etee. Jejui Kristu 'ga 'jawe futat pejemogy, mama'e esagea etee iapou.

14

Pejuago'o kasi ne

¹ Amumera 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nipo weapyo katua'ne'emamū 'ga remifutara apo are. “Ma'ja te Jejui 'ga afutat jane iapoa?” 'jau nipo 'gā ajemogyau. A'e 'gā pēē imua etee futat pejejepype, 'gā mueue'em futat nanē nū.

² “Janeruwarete 'ga mama'ea wapo janee janeremi'uramamū”, 'jau nipo pēē pejemogyau. A'ere nipo eapyo katua'ne'ema 'gā amū 'jau: “Na'ui ae wyro'oa. Aipoa esage Janeruwarete 'ga upe”, 'jau nipo 'gā amū ajemogyau.

³ Ma'eramū sipo ajee pēē wyro'o 'waramū wyro'o'ware'ema 'gā peago'o pejemogyau wyro'oa 'gā i'ue'emamū? Wyro'o 'ware'emamū nanē sipo pēē ma'eramū 'gā ago'wau wyro'oa 'gā i'uramū? Naani. Pejamue awi nanuar are. Janeruwarete 'ga te 'gā omogy wemiayuwamū.

⁴ Janeruwarete 'ga janejararetea. Ma'eramū sipo pēē 'ga remiayuwamū ago'wau? Napēnemiayuwa rūi 'gā. Ujara 'ga upe te 'gā mama'e apoi. Mama'e esagea 'gā iaporamū 'gā jara 'ga 'jau 'ga upe: “Mama'e esage peapo jee”, 'jau 'ga 'gā nupe. Mama'e tywera 'gā iaporamū 'gā jara 'ga

'jau 'gã nupe: “Aipo eneremiapofera mama'e tywera jee”, 'jau 'ga 'gã nupe. Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gã poaa mama'e apo are. A'eramũ 'gã oporowykyau esage 'ga upe.

⁵ Pěẽ mũ nipo 'jau: “Awamũ 'araiwa. A'eramũ jane jareporowykyawe'em 'awa 'ara rupi”, 'jau nipo pěẽ mũ pejejaupe. A'ere nipo amumeramũ pěẽ mũ 'i: “Naani. Nanarũi. Aju'jaju'jawe etee futat 'ara”, 'jau nipo pěẽ mũ pejejaupe. “Na'araiwa rũi 'awa 'ara” 'jaramũ ki peporowyky etee futat jupi. Pejamue ekoete kasi nanuar are we ne. “Araiwa 'awa 'ara rupi” 'jara 'gã nanẽ peporowykyramũ pẽ mueue'em nanẽ ee nũ.

⁶ Awamũ 'araiwa 'jara 'gã “Jarejuwarete 'ga pojeupawamũ nipo ore iapoi”, e'i 'gã. A'eramũ pěẽ 'gã nesaka etee futat nan 'gã jemogyramũ. Wyro'o 'wara 'gã wyro'o 'wau Jarejuwarete 'ga muorypa aipoa wyro'o 'u are. Wyro'o 'ware'ema 'gã nanẽ wemi'u are Jarejuwarete 'ga muorypa nanẽ nũ.

⁷⁻⁸ Mama'e apou 'ã jarejemogyau, Jarejuwarete 'ga muorypawamũ etee futat jane mama'e apou. Jaremanũme'ẽwe jane mama'e apou 'ga muorypawamũ. Jane manũ re nipo tekotee 'gã 'ga muorypa jane ree.

⁹ Janejararete 'ga, Jejui 'ga oferapa etee amanũ awi rakue, Janejarareteramũ ako ma'eramũ rakue. Najuejue etee futat 'ga akou Janejarareteramũ 'ga. Ajemogy ma'eramũ jane upe, amanũ ma'efera 'gã nupe 'jau 'ga akou rakue.

¹⁰ Ma'eramũ sipo ajee pěẽ pejepytuna 'gã Jejui 'ga rerowiaara 'gã peago'o ekoete pejemogyau? Naani. Pejuago'o awi 'gã. Janeruwarete 'ga te jane kwaap. Wowase ae majatykaaw ipe te 'ga

'i jane mū upe: “Nia'wryi eneremiapofera jee”, 'jau nipo 'ga jane mū upe. Amumeramū nipo 'ga 'jau janee: “Esage eneremiapofera”, 'jau nipo 'ga janee. A'eramū jane “nia'wryi eneremiapofera”, 'jawe'em jarejaupe. Wemifutar imū mama'e apoara 'gã nipo 'ga imojo'oka wemifutare'em imū mama'e apoara 'gã nui.

¹¹ Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Isai 'ga upe rakue:

“Je te 'ã okoeteete ma'ea. Anure nipo ywy pewara 'gã juejue futat wapyka wenupy'ãu je rowase ajemogyau je pojeupawa resaukaawamū.

A'e pype nipo 'gã 'i jee: A'jea futat. Ene etee futat Oreruwareteramū ereko, 'jau nipo 'gã ajuemianuwamū jee”,

'jau 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Isai 'ga upe rakue.

¹² A'eramū jane a'eramū jarejemome'wau Jarejuwarete 'ga upe. Jarejekwawera jane imome'wau 'ga upe. Nimome'ui jane jarepytuna 'ga rekwawera ete.

¹³ A'eramū ki jane jarejuago'wawe'em.

Peapo awi mama'ea pejepyntuna 'gã motywerukaawamū. Pēneko esage resaga te pēpyntuna 'gã nomotywerukari.

¹⁴ Jarejararete 'ga ree je tejemujaa ikue. Ma'eramū 'ã je 'ga remifutara kwaawi. A'eramū je 'jau pē nupe: Nitywi futari i'upyre'ema mama'e mū janee numiamū. A'ere 'ã ae juawyawyi te. “Tejemi'ue'ema 'ua nipo je motywet Jarejuwarete 'ga upe” 'jara 'gã nupe ia'wrye'ema futat.

15 A'eramū pēē aipo 'jara 'gā mu'arasige'ema nanuar are. Mama'e 'u enune nipo pēpytuna 'ga amū 'jau pē nupe: “Aga mama'e 'ua nia'wryi Janeruwarete 'ga upe”, 'jau 'gā pē nupe. Aipo pejejeupe 'ga 'eramū pēē i'wawe'em futat 'gā neape. Kasi a'e pe 'gā jane kwaukat Jarejuwarete 'ga upe “janeremi'ue'ema 'waukaa janee” 'gā 'i pē nupe ne. Nanuara pēē iapo re pejejakwaukaa a'jea futat. Nepēporomutari futari poromū pejepytuna 'gā nee. Napē katu'okawamū etee rūi Jejui 'ga manūi. Pēpytuna 'gā katu'okawamū nanē futat Jejui 'ga manūi rakue. A'eramū ki pēē mama'e apowe'em pejepytuna 'gā motywerukaawamū Jarejuwarete 'ga upe.

16 “Mama'e esagea etee je aapo”, 'jau nipo pēē pejemiapofer are. A'ere nipo 'ga amū pēnemiapofera resag ire 'jau: “Aipoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe”, 'jau nipo 'gā. A'eramū pēē 'gā neape iapou'jape'ema. A'eramū nipo 'gā pēnemiapofer esage kurape'ema.

17 Janeruwarete 'ga jane'wryiararetea. Najarejemi'u are rūi jane jemogyi 'ga remiayuwamū. 'Ga remifutar imū mama'e apoararete jane jemogyi 'ga remiayuwamū, jane mopy'ata'wau, 'ga 'Age-sagea jane maku'iu.

18 Nan jarejemogyau jane mama'e apou Jejui 'ga remifutar imū. Aipoa jane iapo re Janeruwarete 'ga worrywamū jane ree. Jane resakara 'gā nanē 'jau nū: “Mama'e esage aipo 'gā wapo”, 'jau nipo 'gā janee ojemu'jau jane ree jane resag ire.

19 Ma'eramū ki sajemogy esage futat jarejekau esage jarejee. Aipo apo re nipo jane jarejekoty'aa esage jarejee. Jarejopaaa esage 'jau aipo pyu.

Jane jarejomojemogypygykaa Jejui 'ga ree.

²⁰ Janeruwarete 'ga Jejui 'ga rerowiarukaa janepytuna 'gã nupe. A'eramũ pẽẽ a'eramũ 'ga rerowiar awi 'gã momoirukare'ema 'gã nemi'ue'ema 'u are. Nitywi futari i'upyre'ema mama'e mũ pẽ nupe numiamũ. A'ere jane jarepytuna 'gã motywerukari Jarejuwarete 'ga upe 'gã nemi'ue'ema 'gã nupe i'uukar ire. Nia'wryri nanuara.

²¹ A'eramũ jane mama'e 'wawe'em nanuara 'gã neape jarejemogyau, “wyro'o 'ua je kwaukat je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe” 'jara 'gã neape. “Y'waynana rykura nanẽ je kwaukaa 'ga upe nũ” 'jara 'gã neape nanẽ i'wawe'em nũ.

²² Pẽẽ mũ nipo 'jau: “Nitywi futari i'upyre'ema jee”, 'jau nipo pẽẽ. A'eramũ pẽẽ etee futat i'wau pejemogyau pejeapyakawe'em 'gã nee. 'Gã nowase te kasi ajee pe'u ne. “Pe'u etee” 'jawe'em nanẽ 'gã nupe 'gã muewe'em ne. Jarejuwarete 'ga upe etee pejeporogytau 'gã nee. “Jarejuwarete 'ga upe etee je esage ma'e apoi” 'jara 'gã aku'iramũ akou. Nojenosĩ futari 'ga Jarejuwarete 'ga wi.

²³ “Aipo 'u re sipo je jemote'ari Jarejuwarete 'ga upe” 'jara 'gã ojekwau futat Jarejuwarete 'ga upe aipo 'u re. Nokwaawi 'ga Jarejuwarete 'ga remifutara aipo are. A'eramũ 'ga aipo 'u re ojemo-tywea Jarejuwarete 'ga upe. “Aga nojemotyweri Jarejuwarete 'ga upe” 'e re jane mama'e apou. A'eramũ jane jarejemotywere'ema 'ga upe.

15

Jejui 'ga ree pejomojemogyppyk

¹ Jane Jejui 'ga ree ojemogypygyarete ma'eramū ki jane 'ga ree ojemogypygy'gi ma'e 'gã poaa 'ga ree 'gã mojemogypygy are. A'eramū futat 'gã moywyrafena 'ga rerowiar are. Jarejee etee kasi janerea'ar ine.

² Jarepytuna 'gã nee nanē ki janerea'at jarejemogyau. “Maran je tepytuna 'ga poaa, 'ga mojemogypygygukareteu Jejui 'ga ree?” 'jau ki jane jarejeupe, jarejea'aramū 'gã nee. A'eramū jane jarejemogyau esage mama'e apou 'ga nowase Jejui 'ga ree 'gã mojemogypygyukaawamū.

³ Naojeteē rūi Jejui 'ga rea'aramū. Naojemuo-rypawamū ete rūi 'ga mama'e apoi, 'Uwarete 'ga je'ega 'gã enupa. 'Ga rerekou tyweaete agawewi 'gã. A'etea 'ga 'Uwa 'ga je'ega wenu. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

“Ene kurapa 'gã je nanē je kurapa nū, Kiapi'ni”, 'jau 'ã 'ga je'ega 'upa ka'aran are ojekwasiaa rakue, Jejui 'ga kurapawer are futat 'ga inuga rakue.

⁴ Naokwasiarukat tee rūi Janeruwarete 'ga ka'arana 'gã nupe rakue. Wemifutar are jane mu'jawamū te 'ga ka'arana kwasiarukari inugukaa 'gã nupe rakue. Imogytaramū jane jarejemu'jau mama'eay upe jareapyterātā are. 'Ga je'ega rerekwara ka'arana jane imogytaa jane maku'iu jane mogyau. A'eramū jane 'ga pyri jarejemogy rapesaka jarejemogyau.

⁵⁻⁶ Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou te'ŷina pē nee: “Ene te 'ã Oreruwaretea, Kiapi'ni. Ene te 'ã ore muapyterātā ape mama'eay upe. Ene te 'ã ore maku'iu mama'e are. A'eramū ki ene eja'yra 'ga rerowiaara 'gã mogyau majepei 'yweteewara

'jawe", 'jau je Jarejuwarete 'ga upe pē nee. Ma-
jepei 'yweteewara 'jawe pejemogyramū nipo pēē
mama'e apou Jejui Kristu 'ga 'jawerimū etee futat.
A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga muorypa, Jare-
jararete 'ga, Jejui Kristu 'ga Ruwarete 'ga muorypa
pejeju'jaju'jawe etee futat.

⁷ Jejui Kristu 'ga oporomutaramū pē nee.
A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejemogyau
pejejee. Jejui 'ga pejefutara 'jawe ete futat
pejafutat. Aipoa aporamū nipo pē nesakara 'gā
Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee.

⁸ Ymā Janeruwarete 'ga 'jau judeu ypy 'gā nupe
rakue: “Anure nipo je tejemipyūrūmera 'ga muri
pē nupe pē katu'okawamū”, 'jau 'ga 'gā nupe
rakue. A'eferupi te futat aje 'ā 'ga wa'yra 'ga muri
'gā nupe. “U'eawer imū etee futat Janeruwarete
'ga mama'e apoi”, 'jau jane jarejeapyoramū ee.

⁹ Jejui 'ga mura Janeruwarete 'ga muorywukaa
judeue'ema 'gā nupe. “Ene te 'ā erejemuaēm
ore ree. Ma'eramū 'ā eja'yra 'ga eremut ore
katu'okawamū”, 'jau judeue'ema 'gā Jarejuwarete
'ga muorypa ee. Ymā 'ga amū ka'arana kwasiari
aipo are rakue:

“Anure nipo je maraka'agi ene upe judeue'ema 'gā
pype.

‘Mama'e esagea ereapo jee. A'eramū je ene muo-
rypa ee’, 'jau je temaraka'aga ene upe”,
'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹⁰ Aipo are wējēmī futat 'ga amū ka'arana
kwasiaa rakue:

“Janeruwarete 'ga judeu 'gā amū'ē ypy imogyau
wemiayuwamū.

'Gã netee futat judeue'ema 'gã Jarejuwarete 'ga muorypa ajemogyau”,
'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹¹ Aipo are wējēmī futat amū 'upa nū:

“Judeue'emamū nanē ki pēē Jarejuwarete 'ga muorypa.

Najuejue etee futat ywy pewaramū 'ga muorypa”,
'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

¹² Isai 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Anure nipo Jese 'ga juapyra 'ga amū ruri pē nupe.
Judeue'ema 'gã 'wyriaramū nipo 'ga akou.

Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ywag
ipe, 'jau nipo judeue'ema 'gã 'ga upe”,

'jau Isai 'ga ka'arana kwasiaa inuga ee rakue.

¹³ Janeruwarete 'ga ojeapesagukaa janee.
Anure ojepyri jarejeroo jane iapesaka
jarejemogyau. Afutat je 'ga pē maku'ia. 'Ga pē
mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū. Werowiarāmū
nipo 'ga aipo apou pē nupe. U'agesage pājē mū 'ga
ojee pē mojemogypygyukaa tāmējē. A'eramū nipo
pēē pejejerowiaa ojepyri 'ga pejejeroo are.

Paulo 'ga remifutat

¹⁴ Pēē jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē jerenyra
'jawe nanē nū. Pejepota'wa esageramū a'e
pejejemogyau pejejuee. Aipoa je ikwaapa.
Peje'akwaawamū nanē a'e pejejemogyau nū.
A'eramū pēē pejejamu'akwaaparūmū mama'e
are.

¹⁵ Aipoa a'jea futat. A'etea je ka'arana kwasiaa
mama'e are pē muea'aawamū. Tejenosōue'em fu-
tat je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

16 Janeruwarete 'ga je mogou Jejui 'ga upe oporowyky ma'eramũ. Judeue'emamũ pẽ nupe 'ga je monoi Jejui 'ga mome'waukaa pẽ nupe. A'eramũ je pẽ mu'jau 'ga ree tekyjawe'em: Jejui 'ga pẽẽ erowiaramũ Janeruwarete 'ga pẽ katu'oka pẽ mogyau wemiayuwamũ. U'agesagea 'ga imua pẽ nupe, pẽ muesageawamũ ojeupe, 'jau je pẽ nupe. 'Ga 'Agesagea pẽ muesage re 'ga worrywamũ 'ũina pẽ nee.

17 Jejui Kristu 'ga ree je jemujari. A'eramũ je tejerowiaa Jarejuwarete 'ga upe teporowyky are te'ỹina.

18 A'eramũ je 'ga upe teporowykyawera mome'wau pẽ nupe. Tejenosõue'em je imome'wau pẽ nupe. Natejete rõi je porowykyi 'ga upe. 'Ga te je moporowykyukat ojeupe. Jejui 'ga je mogou judeue'emamũ pẽ nupe, 'Uwa 'ga je'ega renuwukaawamũ pẽ nupe ikue. Te'eawer imũ nipo je 'ga rerowiarukaa pẽ nupe ikue. Tejemiapofer imũ nanẽ nipo je 'ga rerowiarukaa pẽ nupe nũ.

19 U'agesagea 'ga imua jee. A'eramũ je 'ga pãjẽ mũ aeremiapoe'ema apou. A'eramũ 'gã aipo resag ire 'ga rerowiaa. Amunawa moyka je tewau tekou 'ga mome'wau kwe pewara 'gã nupe. Jerusareg ipe je 'ga mome'u ypyrugi ikue. A'e awi je tewau 'ga mome'wau tekou 'gã nupe amuna'wi pe. Amuna'wi moyka 'ga mome'wau ikue. Tewau tewaẽma Iliria ka'a pe. A'eramũ je Iliria ka'a pewara 'gã nupe nanẽ Kristu 'ga mome'wau ikue.

20 Kristu 'ga ree jeporomome'uweramũ 'ga rera renupare'ema 'gã nupe. Nafutari je 'ga mome'uawera amunaw ipe etee 'ga mome'ua

tekoa 'ga amū py'rau nū. Najeporomome'uweri je 'ga rera renupara 'gã nupe ete. 'Ga rera renupare'ema 'gã nupe 'ga mome'u are te jefuweramū.

²¹ Ymã 'ga amū ka'arana kwasiaa ee rakue:

“Ga rera renupare'ema 'gã nanē 'ga rera wenup futat nū.

'Ga rera kwaapare'ema 'gã nipo 'ga rer are eapyo nanē akou”,

'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²² Ma'eramū je 'ã nooa'nei pē pyri. 'Ga rera renupare'ema 'gã nupe ra'ne je oi 'ga mome'wau.

²³⁻²⁴ 'Auwara 'gã nupe je Kristu 'ga mome'wau'jau'japa. A'eramū nipo je tewau pē nesaka. Ymã we jeparuesagiweramū pē nee. A'eramū nipo je tewau pē nesaka. Anure nipo je oi Espãjã ywy pe. A'eramū je tewaw ipe Roma pe tekotekou'i tepytau ra'ne. Pejejepype je rekoramū nipo jane jareku'iramū jarejuee. A'eramū nipo pēē mama'e mua jee jeremirerooramū je poaawamū.

²⁵ A'ere je nooi we. Jerusareg ipe ra'ne je oi, Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã poaawamū.

²⁶ Masetoni ywy pe Jejui 'ga rerowiaara 'gã ka'aranūū pe muri jee Akaja ywy pewara 'gã netee ai'i, Jerusareg ipewara 'gã, Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe ai'i. Jerusareg ipewara 'gã amū nitywi futari mama'e pyu. A'eramū kwe pewara 'gã ka'aranūū mua 'gã nupe 'gã poaawamū. A'eramū je a'e rerawau Jerusareg ipe 'gã nupe.

²⁷ Wemifutar imū etee futat 'gã oka'aranūū majatykau 'gã nupe, 'gã poaawamū. A'ea 'gã nemiapoa esage futat. Judeu 'gã futat Jejui 'ga

mome'wau judeue'ema 'gã nupe rakue. A'eramũ 'awamũ judeue'ema 'gã ka'aranũũ monou judeu 'gã nupe 'gã poaawamũ. Aipoa esage futat.

²⁸ A'eramũ je 'gã ka'aranũũ rerawau 'gã nupe. 'Gã nupe eroo ejar ire te nipo je oi Espãjã ywy pe. Tewaw ipe nipo je tepytawaipa pẽ pyri.

²⁹ Pẽ nupe tewaẽm ire nipo je tejeupe Jejui 'ga remiapofera mome'wau pẽ nupe. Pẽ pype je reko-ramũ nipo Kristu 'ga mama'e esage apou'jau'japa janee.

³⁰ Jejui Kristu 'ga janejararetea. 'Ga ree jane jemogypygyi jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jarejafutarukaa janee. A'eramũ ki pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe je ree, je poaawamũ.

³¹ “Ea'gu ki Paulo 'ga ejerowiare'ema 'gã nui Judeja ywy pewara 'gã nui, Kiapi'ni. Ejerowiaara 'gã emaku'iukat Jerusareg ipe Paulo 'ga remireroofer are. Judeue'ema 'gã ka'aranũũ are ene 'gã maku'iu”, pe'je ki 'ga upe pejeje'ega monou 'ga upe je ree.

³² Aipoa Jarejuwarete 'ga iapo re nipo jeku'iramũ tewaẽma pẽ nupe. Pẽ pyri Jarejuwarete 'ga teo futaramũ nipo je oi futari pẽ pyri. A'eramũ nipo jane jareku'iramũ jarejuee.

³³ Janeruwarete 'ga jane mopy'ata'waara mama'e are. Pẽ pype 'ga rekoa je ifutaa tekou. A'jea futat je'ea.

16

Oje'ega 'ga imonou 'gã nupe 'gã futaa

¹ Anurenure'i nipo janerenyra ěě, Fepe ěě oi pē pyri. Jarejuwarete 'ga upe ěě porowykyi Sēkreja 'jaw ipe, Jejui 'ga rerowiaara 'gā poaaramū.

² A'eramū ki pēē pejejeupe ěě waēmamū pēē ěě monou pejejog ipe. Jarejararete 'ga pejejeupe iwaēma 'jawe futat pēē ěě rerekou ěě monou pejejog ipe. Nanuara ki Jarejuwarete 'ga remi-ayuwamū siapo jarejaupe. Jejui Kristu 'ga upe ěě porowykyi. A'eramū pēē ěě poaa, mama'e monou ěě upe ěě ifutaramū. Ymā ěě je poari ai'i. Tekotee 'gā nanē ěě ipooa nū.

³ Prisira ěě upe je teje'ega rerooukari ěě futaa. ěěmena 'ga upe nanē nū, Akira 'ga upe nanē je imonou nū. Je pyri futat 'gā nekoī oporowykyau Jejui Kristu 'ga upe ikue.

⁴ Gā futat je jukaukare'ema ikue, je a'gwau ikue. 'Gā etee ojejukaukaa werewi je a'gwaaw ipe ikue. A'eramū je tekui'iramū 'gā nee, 'gā mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū judeue'ema 'gā nanē aku'iramū 'gā nee nū, 'gā je a'guawer are nū. “Au'jete pea'gu Paulo 'ga rakue”, 'jau 'gā 'gā nupe je ree.

⁵ Akira 'ga rog ipe kwaiwete 'gā jatykai Jarejuwarete 'ga muorypawamū. A'eramū je 'gā nog ipe ajatyka ma'eramū 'gā nupe nanē teje'ega monou 'gā futaa nū.

Ipeneto 'ga jejekoty'aawaretea. 'Ga ra'ne Jejui 'ga rerowiaa Asia ywy pe ikue. 'Ga upe je teje'ega monou 'ga futaa nū.

⁶ Mari ěě upe nanē je teje'ega monou ěě futaa nū. Pē nupe ěě porowykyi kwaiwete.

⁷ Ātrōniku 'ga upe, Juniasi ěě upe je teje'ega

monou 'gã futaa. Jepy tuna futat 'gã. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã 'gã imonou imunepa moro-munepawa pype je pyri ikue. 'Gã Jejui 'ga remi-monofera nanē futat rakue nū. Ymā Jejui 'ga 'gã monou ojemome'waukaa rakue. Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'gã kwaapa najuejue etee futat. Kristu 'ga ree 'gã jemogypygyi je renunewe futat rakue.

⁸ Āpriatu 'ga upe nanē je teje'ega monoi nū. Jare-jararete 'ga ree 'ga jemujari. Jejekoty'aawa 'ga.

⁹ Upanu 'ga upe nanē je teje'ega monou. Ore 'jawe 'ga porowykyi Kristu 'ga upe. Estaki 'ga upe nanē je teje'ega monou. Estaki 'ga jejekoty'aawaretea.

¹⁰ Apeles 'ga upe nanē je teje'ega monou nū. Mama'eay upe 'ga wapyterātānamū opoire'ema Kristu 'ga rerowiar awi. Aristaporu 'ga pytuna 'gã nupe nanē je teje'ega monou.

¹¹ Eroitāu 'ga upe nanē je teje'ega monou. Jepy tuna futat 'ga 'ã. Narisu 'ga pytuna 'gã amū nupe nanē je teje'ega monou, Jejui 'ga rerowiaaramū 'ga nupe.

¹² Trifena ēē upe, Trifosa ēē upe we je teje'ega monoi. Jarejararete 'ga upe nanē 'gã porowykyi nū. Persi ēē jejekoty'aawa. Jarejararete 'ga upe ēē nanē oporowykyau kwaiwete. Ēē upe nanē je teje'ega monoi ēē futaa.

¹³ Rufu 'ga upe nanē je teje'ega monou nū. Jare-jararete 'ga upe oporowyky ma'ere'te 'ga. 'Ga y ēē upe nanē je teje'ega monou. Wa'yra 'jawe ēē je rerekoi jepi.

¹⁴ Asīkrito 'ga upe, Flegōte 'ga upe, Hermes 'ga upe, Patrobas 'ga upe, Hermas 'ga upe, 'gã pytuna

'gã nupe we.

¹⁵ Filologo 'ga upe, Julia ãẽ upe, Nereu 'ga upe, 'ga renyra ãẽ upe, Olĩpas 'ga upe. Mĩmera 'gã nupe je teje'ega monou 'gã futaa. 'Gã pyriwara 'gã nupe we futat je teje'ega monoi, Jarejuwarete 'ga remiayuwamũ 'gã nupe juejue je teje'ega monou.

¹⁶ Pejoman pãwẽ pãwẽ ki 'gã 'gã futaa. Jejui 'ga rerowiaara 'gã juejue oje'ega monou pẽ nupe, pẽ futaa.

Paulo 'ga 'gã mu'akwaapawet

¹⁷ Pẽẽ jerewirera 'jawe. Kũjãnamũ pẽẽ jerenyra 'jawe. A'eramũ je pẽ mu'akwaapa mama'e are. Oo ekoete nipo 'gã amũ o'meramũ Jejui 'ga rerowiaaramũ pẽ nupe: “Simotesirũgatu 'gã 'jau, 'gã mojo'okawamũ 'jau”, 'jau nipo 'gã awau pẽ nupe. Pejea'gu ki 'gã nui. Perowiat kasi 'gã je'ega ne. “Gã pẽ mu'ea nia'wyrri futari. Ore te aramu'e esage pẽẽ”, 'jau nipo 'gã awau pẽ nupe. Pejepe'a etee ki 'gã nui.

¹⁸ NaJanejararete 'ga remiayuwa 'gã nũi poromũ. NaKristu 'ga upe rũi aipo 'gã porowykyi. Wemifutar imũ etee 'gã ajamu'jau ekoete. O'meramũ te 'gã 'i, i'akwaawe'ema 'gã moryteeu ee.

¹⁹ A'ere nanarũi pẽẽ. Jejui 'ga ree morogyta esagea pẽẽ erowiaa pejejemogyau. A'eramũ je tekun'iramũ pẽ nee. Afutat je pẽẽ mama'e esage etee iapoa. Pẽẽ mama'e tywera apoa je ifutare'ema.

²⁰ Janeruwarete 'ga jane mopy'ata'wararetea. Anurenure'i nipo 'ga mama'eukwaawa 'wyrriara

pājē mateepapa pē nupe. A'eramū nipo emi-
 ayuwa pē moryteeu'jape'ema mama'e are. Jare-
 jararete 'ga upe je je'egi pē nee tekou: “Mama'e
 esagea eapo 'gā nupe. Ejejuka esage Roma pewara
 'gā nee”, 'jau je Jarejararete 'ga upe, Jejui Kristu 'ga
 upe pē nee tekou.

²¹ Timoteo 'ga, je pyri oporowyky ma'ea 'ga nanē
 oje'ega monou pē nupe pē futaa. Lusu 'ga, Jasāu
 'ga, Sosipatu 'ga. Judeua 'gā je 'jawe. 'Gā nanē
 “Jaruate te 'gā jemogyi” 'ea werooukat pē nupe nū.

²² Tersiramū je upe Paulo 'ga ka'arana
 kwasiarukari jee pē nupe. Jejui 'ga rerowiaaramū
 je nanē teje'ega monou pē nupe nū.

²³⁻²⁴ Gaio 'ga rog ipe je rekoi. 'Au futat Je-
 jui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau Jarejuwarete 'ga
 muorypawamū. Gaio 'ga nanē oje'ega monou
 pē nupe. Erasto 'ga nanē oje'ega monou pē
 nupe. 'Auwaramū ore 'wyriara 'ga upe ka'aranūū
 raarana 'ga. Kwaritu 'ga nanē oje'ega monou pē
 nupe. Janerewirera 'jawe 'ga nanē futat.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

²⁵ Simuoryp ki Jarejuwarete 'ga! 'Ga 'ā Jejui 'ga
 rerowiarukararūmū pē nupe. Jejui Kristu 'ga ree
 morogyta esagea je imome'wau kwe pewaramū
 pē nupe. Ymā Janeruwarete 'ga namueapyoi
 'gā Jejui 'ga ree rakue. A'ere 'awamū 'ga jane
 mueapyoi 'ga ree.

²⁶ Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa
 ka'aran are oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue.
 Jejui 'ga ree 'gā ka'arana kwasiari. A'ere
 Janeruwarete 'ga 'gā namueapyo katui ee.
 A'eramū 'gā weapyoe'emamū ajemogyau ee

rakue. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga, Okoeteete ma'e 'ga jane mueapyo katui ee. A'eramū 'ga Jejui 'ga mome'waukaa janee. “Jejui 'ga ree morogyta esagea pemome'u kwe pewara 'gā nupe najuejue etee. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa, 'ga je'ega renupa”, 'jau 'ga janee jane monou 'ga mome'wawamū.

²⁷ A'eramū ki jane a'e are Jarejuwarete 'ga muorypa. 'Ga 'ā i'akwaaw ekoete ma'e 'gā wapyraap. Ymā 'ā 'ga Jejui Kristu 'ga muri ywy pe 'ga jukaukaa janetywera mepyawamū rakue. A'eramū ki jane a'e are 'ga muorypa.

Kweramū jeje'ega.

Janeruwarete 'Ga Je'eg
New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4